

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΠΟΣΒΕΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ Δ.Π.Χ.Π. ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ
ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ:

ΠΑΛΟΥΜΠΑ ΔΗΜΗΤΡΑ (ΑΜ) 9678

ΣΤΕΜΠΙΑΡΗ ΕΝΤΡΑ (ΣΗΤΕΜΒΑΡΙ ΕΔΡΑ) (ΑΜ) 9530

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΧΥΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΠΡΕΒΕΖΑ 2014

Εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή

Τόπος, Ημερομηνία

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Ονοματεπώνυμο, Υπογραφή

2. Ονοματεπώνυμο, Υπογραφή

3. Ονοματεπώνυμο, Υπογραφή

Ο Προϊστάμενος του Τμήματος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της Λογιστικής είναι η μελέτη της οικονομικής πορείας μιας δραστηριότητας, που μπορεί να είναι ατομική ή εταιρική επιχείρηση, ιδιωτική ή δημόσια. Με την παρακολούθηση των συναλλαγών μιας επιχείρησης, επιτυγχάνεται ο ακριβής προσδιορισμός της οικονομικής πραγματικότητας και η πορεία της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Το ελληνικό λογιστικό σχέδιο, στηριγμένο στο γαλλικό, αποτελεί είναι σύστημα κανόνων ταξινόμησης των λογιστικών μεγεθών με σκοπό την τυποποίηση των τηρουμένων λογαριασμών από τις επιχειρήσεις, τη λειτουργία τους με ενιαίο τρόπο και με βάση γενικών αποδεκτών αρχών και εξόδων αποτίμησης των περιουσιακών τους στοιχείων, δημοσίευσης τυποποιημένων ισολογισμών, λογαριασμών αποτελεσμάτων και λοιπών οικονομικών καταστάσεων. Η χρήση του είναι απαραίτητη για την ομοιόμορφη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, η σύνταξη όμως των οποίων στηρίζεται στο οικείου φορολογικούς νόμους του κράτους, σχετικά με μεθόδους απόσβεσης των παγίων, συντελεστές απόσβεσης, αναγνωρισμένα ή μη αναγνωρισμένα φορολογικά έξοδα, εκπιπόμενες και μη εκπιπόμενες δαπάνες κλπ. Αυτό καθιστά την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων και την σύγκρισή τους σε διεθνές επίπεδο ανέφικτη, γεγονός που είναι τροχοπέδη για επιχειρήσεις και επενδυτές που δραστηριοποιούνται στις διεθνείς αγορές και στο χρηματιστήριο.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.-International Accounting Standards - IAS) είναι λογιστικές πρακτικές υπό τη μορφή νόμων με τους οποίους καλούνται να εναρμονιστούν υποχρεωτικά οι ελληνικές επιχειρήσεις, μετά από κοινοτική οδηγία. Στόχος είναι η ομοιόμορφη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων ώστε να μεγέθη να είναι αντικειμενικά της πραγματικής οικονομικής θέσης της επιχείρησης και συγκρίσιμα με άλλες επιχειρήσεις του κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ανάμεσα στα δύο πρότυπα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων υπάρχουν ομοιότητες και διαφορές. Στην παρούσα εργασία δίνεται έμφαση στο πάγιο ενεργητικό της επιχείρησης και τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο και το Ελληνικό Πρότυπο όσο αφορά τις μεθόδους απόσβεσής του. Τέλος μελετάται η περίπτωση της επιχείρησης TITAN ΑΕ. η οποία υιοθέτησε τα ΔΛΠ το 2004 και συγκρίνονται κοινά σημεία και διαφορές των οικονομικών καταστάσεων που δημοσιεύθηκαν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας στον καθηγητή μας κ Χύτη για την πολύτιμη βοήθειά του στη συγγραφή της παρούσας εργασίας καθώς και τις οικογένειες μας και τους κοντινούς μας φίλους για την υποστήριξή τους καθόλη τη διάρκεια των σπουδών μας.

Παλούμπα Δήμητρα

Στεμπάρη Έντρα

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ.....	8
1.1 Εισαγωγή.....	8
1.1.1 Ιστορική Αναδρομή.....	9
1.2 Ομάδες Χρηστών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.....	11
1.3 Η έννοια της Λογιστικής Τυποποίησης.....	22
1.4 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.....	26
2.1 Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στην Ελλάδα.....	26
2.1.1. Ο Ισολογισμός.....	26
2.1.2. Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.....	29
2.2.3. Ο Πίνακας Διάθεσης Κερδών.....	31
2.2 Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο.....	32
2.3 Η έννοια των Παγίων Στοιχείων του Ενεργητικού.....	36
2.3.1 Λογιστική Παγίων σύμφωνα με το ΕΓΛΠ.....	36
2.3.2 Ανάλυση των Λογαριασμών Παγίων κατά ΕΛΠ.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (I.F.R.S).....	42
3.1 Η σημασία εφαρμογής των ΔΛΠ.....	42
3.2. ΔΛΠ που εκδόθηκαν μέχρι σήμερα.....	44
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΛΠ 16 ΥΛΙΚΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ.....	46
4.1 Σκοπός ΔΛΠ 16.....	46
4.2 Πεδίο Εφαρμογής.....	46
4.2 Ανάλυση ορισμών που περιγράφονται στο πρότυπο.....	47
4.3 Αναγνώριση και γενικοί κανόνες για τα στοιχεία του Πάγιου Ενεργητικού.....	48
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΛΠ 16 ΚΑΙ ΕΛΠ.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΙΤΑΝ ΑΕ.....	54
6.1 Οικονομικές Καταστάσεις 2003.....	55
6.2 Οικονομικές Καταστάσεις 2004.....	56
6.3 Διαφορές Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων & Διεθνών Λογιστικών Προτύπων επί των Οικονομικών Καταστάσεων της ΤΙΤΑΝ ΑΕ το 2004.....	59

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	64
ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ.....	66

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αντικείμενο της Λογιστικής είναι η μελέτη της οικονομικής πορείας μιας δραστηριότητας, που μπορεί να είναι ατομική ή εταιρική επιχείρηση, ιδιωτική ή δημόσια. Με την παρακολούθηση των συναλλαγών μιας επιχείρησης, επιτυγχάνεται ο ακριβής προσδιορισμός της οικονομικής πραγματικότητας και η πορεία της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης και η αλληλεπίδραση των χρηματιστηριακών αγορών αύξησαν περισσότερο κατά τις τελευταίες δεκαετίες τις ανάγκες για παγκοσμίως κοινά αποδεκτά και συγκρίσιμα λογιστικά πρότυπα και διαδικασίες Σύμφωνα με αυτή προσέγγιση, η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2005 και εξής υποχρέωσε όλα τα κράτη-μέλη της να υιοθετήσουν την εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων¹ για όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες στις χρηματιστηριακές αγορές τους. Η υποχρέωση εφαρμογής των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (Δ.Λ.Π.) ξεκίνησε και για τις ελληνικές επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από τον Ιανουάριο του 2005 Η μετάβαση από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.- Greek GAAP) στα διεθνή λογιστικά πρότυπα επηρέασε σε κάποιο βαθμό την εικόνα των οικονομικών καταστάσεων, άρα και την αποτυπωμένη επιχειρηματική επίδοσή τους σε αυτές καθώς υπάρχουν διαφορές στις αρχές που διέπουν την αποτίμηση των στοιχείων αλλά και την απεικόνιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που δημοσιεύουν οι επιχειρήσεις.

Στην Ελλάδα, αναφορικά με την υιοθέτηση των Δ.Λ.Π. ασχολήθηκαν πλήθος έρευνες και έχουν συγγραφεί πλήθος βιβλίων. Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο μελέτης την ανάλυση του ΔΛΠ 16 που αφορά την υλικά πάγια στοιχεία του ενεργητικού, και ειδικά πως αποτιμώνται και πως αποσβένονται, τονίζοντας τις ομοιότητες και τις διαφορές ανάμεσα σε Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

1.1 Εισαγωγή

Αντικείμενο της Λογιστικής είναι η μελέτη της οικονομικής πορείας μιας δραστηριότητας, που μπορεί να είναι ατομική ή εταιρική επιχείρηση, ιδιωτική ή δημόσια. Με την παρακολούθηση των συναλλαγών μιας επιχείρησης, επιτυγχάνεται ο ακριβής προσδιορισμός της οικονομικής πραγματικότητας και η πορεία της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας.

Σήμερα, κύρια μέθοδος της λογιστικής είναι η διπλογραφική σε αντίθεση της απλογραφικής. Η διπλογραφική μέθοδος δεν περιορίζεται μόνο στην απλή καταγραφή - καταχώρηση αλλά και στη συστηματική παρακολούθηση της μεταβολής της θέσης της οικονομικής δραστηριότητας σε συγκεκριμένο χρόνο. Ο χρόνος αυτός ορίζεται ως λογιστική χρήση και περιλαμβάνει 12 μήνες. Η Λογιστική συστηματικά καταγράφει και ποσοτικοποιεί όλα τα μεγέθη μίας επιχειρηματικής μονάδας σε νομισματικές μονάδες. Ο ρόλος της λογιστικής επιστήμης από τεχνικής απόψεως τελειώνει με την κατάρτιση και δημοσίευση των ετήσιων λογιστικών καταστάσεων, (Ισολογισμός, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης & Πίνακας Διάθεσης Κερδών). Στη συνέχεια ξεκινάει μια σειρά από χρηματοοικονομικές εργασίες με στόχο την διερεύνηση, ερμηνεία και αξιολόγηση των στοιχείων των ετήσιων αυτών λογιστικών καταστάσεων.

Η λογιστική επιστήμη χωρίζεται στην Χρηματοοικονομική Λογιστική και στην Διοικητική Λογιστική, ανάλογα με το σκοπό και τις πληροφοριακές ανάγκες των ενδιαφερομένων ομάδων που εξυπηρετεί και βασικό κριτήριο την εσωστρέφεια ή την εξωστρέφεια των πληροφοριών. Η Χρηματοοικονομική Λογιστική εξυπηρετεί τις πληροφοριακές ανάγκες των τρίτων, των ομάδων που υπάρχουν εκτός από την επιχείρηση, ενώ η Διοικητική τις πληροφοριακές ανάγκες των ομάδων που υπάρχουν μέσα στην επιχείρηση.

1.1.1 Ιστορική Αναδρομή

Η Χρηματοοικονομική Διοίκηση εμφανίστηκε σαν ξεχωριστό και αυτόνομο πεδίο μελέτης στις αρχές του 1900. Η ανάπτυξή της στο πέρασμα των δεκαετιών επηρεάστηκε από τις οικονομικές ανάγκες της εποχής και την έμφαση που δινόταν σε κάθε περίοδο στην Χρηματοοικονομική Διοίκηση.

Αρχές του 1900, σύμφωνα με την Νομοθετική ρύθμιση σχετικά με συγχωνεύσεις εταιριών, τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων και διαφόρων τύπων χρηματιστηριακών και χρηματοοικονομικών εταιριών (διαμεσολαβητών) ο σκοπός της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης επικεντρωνόταν στην άντληση επενδυτικών κεφαλαίων για τις επιχειρήσεις, προκειμένου να χρηματοδοτήσουν την ίδρυσή τους ή νέα επενδυτικά σχέδια και την ανάπτυξή τους.

Στην δεκαετία του 1930, λόγω της πτώχευσης η Χρηματοοικονομική Διοίκηση εστιάστηκε στην ανάγκη για αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων, τον έλεγχο της ρευστότητας των εταιριών και τη ρύθμιση των κεφαλαιαγορών.

Το 1940 και αρχές του 1950, η Χρηματοοικονομική Διοίκηση ενδιαφέρθηκε για την περιγραφική και στατική ανάλυση των επιχειρήσεων, θεωρούμενη από την εξωτερική πλευρά της και όχι από αυτήν της διοίκησης.

Μόλις το 1950-1970 ξεκίνησε η θεωρητική ανάπτυξη της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης με έμφαση στη διαδικασία και τα υποδείγματα λήψης διοικητικών αποφάσεων αναφορικά με την άριστη επιλογή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, με σκοπό τη μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης και την περιουσία των μετόχων.

Το 1980 συνεχίζεται η θεωρητική ανάπτυξη με έμφαση στον πληθωρισμό και τις περιπτώσεις του στις επιχειρηματικές αποφάσεις και στην απορύθμιση των χρηματοοικονομικών αγορών και οργανισμών, με αποτέλεσμα την εμφάνιση μεγάλων και διεθνώς διαφοροποιημένων χρηματοοικονομικών οργανισμών και υπηρεσιών.

Από το 1990 και μέχρι στις μέρες μας παρατηρήθηκαν δυο νέες και σημαντικές τάσεις στην ανάπτυξη της Χρηματοοικονομικής Διοίκησης, η διεθνοποίηση των επιχειρήσεων και των συναλλαγών και η αυξανόμενη χρήση της τεχνολογίας μετάδοσης, αποθήκευσης και διαχείρισης των πληροφοριών.

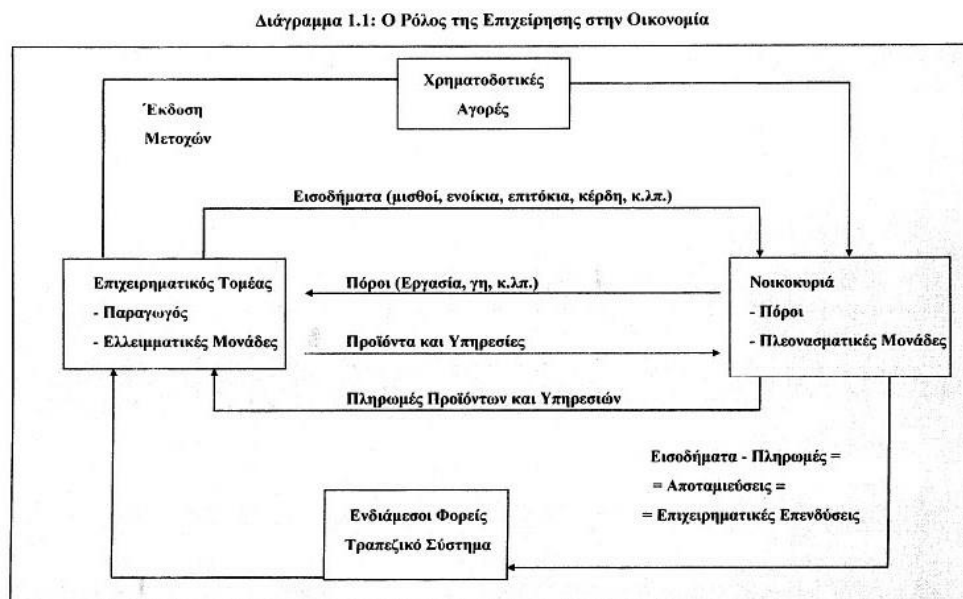
Η εξέλιξη της χρηματοοικονομικής διοίκησης άλλαξε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν οι σύγχρονες επιχειρήσεις. Στο παρελθόν, ο διευθυντής του μάρκετινγκ όφειλε να σχεδιάσει τις πωλήσεις σύμφωνα με την πολιτική της εταιρίας, ο μηχανικός παραγωγής να

προσδιορίζει τις ανάγκες της επιχείρησης που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της ζήτησης και ο χρηματοοικονομικός διαχειριστής ασχολούνταν με την εύρεση των απαραίτητων κεφαλαίων για την αγορά εξοπλισμού και μηχανημάτων, το μισθολόγιο εργαζομένων και την κίνηση της αποθήκης. Σήμερα ο χρηματοοικονομικός διαχειριστής είναι υπεύθυνος για όλες τις αποφάσεις της επιχείρησης και τον έλεγχο όλων των διαδικασιών που λαμβάνουν χώρα σε αυτή.

Επίσης σε ένα διεθνοποιημένο και ανταγωνιστικό περιβάλλον ο χρηματοοικονομικός διαχειριστής καλείται πέρα από το να αξιολογήσει καταστάσεις εσόδων-εξόδων, αναλύοντας λογαριασμούς κερδών-ζημιών, αριθμοδείκτες και ισολογισμούς να διαχειριστεί θέματα εξαγορών, συγχωνεύσεων, θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και ελέγχου συμβάλλοντας στην ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της επιχείρησης στο εξωτερικό

1.2 Ομάδες Χρηστών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Η επιχείρηση λειτουργεί, δημιουργεί και αναπτύσσεται σε ένα ευρύτερο λειτουργικό περιβάλλον το οποίο περιλαμβάνει τον άμεσο λειτουργικό της κύκλο, τον κύκλο της κατανάλωσης, τον κύκλο των μετοχών – επενδυτών, τον κύκλο των πιστωτών και τον κύκλο του εξωτερικού περιβάλλοντος.

Εικόνα 1

(Πετράκης Π.Ε.(2000), Αξιολόγηση και Χρηματοοικονομική Διοίκηση)

Οι ομάδες που ανήκουν στους ανωτέρω κύκλους και θα αναλυθούν εν συντομία ακολούθως, έχουν διάφορα και διαφορετικά συμφέροντα στην λειτουργία της εταιρείας και ενδιαφέρονται να ενημερωθούν μέσω των οικονομικών καταστάσεων για τα αποτελέσματα της, την κερδοφορία της και την μεγιστοποίηση της αξίας των μετοχών. Ανάλογα με το ποιος διενεργεί την ανάλυση και ποιος σκοπός επιδιώκει, υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις σχετικά με τη συγκεκριμένη τεχνική που ακολουθείται κάθε φορά. Αυτοί που ενδιαφέρονται και χρησιμοποιούν την τεχνική της ανάλυσης των λογιστικών καταστάσεων με σκοπό τη λήψη αποφάσεων διακρίνονται σε:

1. Μέτοχοι - Επενδυτές
2. Δανειστές της επιχείρησης (Πιστωτές/Πιστωτικά Ιδρύματα)

- 3 Διοίκηση της επιχείρησης
4. Ανθρώπινο Δυναμικό της Επιχείρησης
5. Πελάτες
6. Κράτος
7. Οικονομικοί αναλυτές, χρηματιστές, στελέχη τραπεζών επενδύσεων και χρηματιστηρίου
8. Αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων
9. Ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων
10. Λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων

1. Μέτοχοι - Επενδυτές

Οι επενδυτές είναι εκείνοι που δίνουν στην επιχείρηση τα επιχειρηματικά κεφάλαια, τα οποία εκτίθενται σε πολλούς και ποικίλους κινδύνους. Δεδομένου ότι έχουν επενδύσει κεφάλαια στην επιχείρηση, επιζητούν την κερδοφορία της επιχείρησης, έτσι ώστε να ωφεληθούν από την υφιστάμενη επένδυση κεφαλαίων μέσω της λήψης χρηματικού ποσού από τη διανομή κερδών (μέρισμα).

Οι μέτοχοι αποβλέπουν στη λήψη κάποιου ποσού από τη διανομή των κερδών (μέρισμα), εφόσον η επιχείρηση είναι κερδοφόρα και αφού προηγουμένως εξυπηρετηθούν οι δανειστές της. Οι ενδιαφερόμενοι αυτοί, προκειμένου να προβούν στην ανάλυση των στοιχείων μιας επιχείρησης, χρειάζονται πιο γενικές πληροφορίες απ' ό,τι οι ενδιαφερόμενοι των λοιπών κατηγοριών

Ενδιαφέρονται πρωτίστως για τη μεγιστοποίηση της αξίας των μετοχών τους και κατά συνέπεια της αγοραστικής τους δύναμης και συχνά έρχονται σε αντιπαράθεση με τις υπόλοιπες ομάδες. Αν μια επένδυση προκαλεί μεγιστοποίηση του πλούτου των μετοχών αλλά όχι και της αξίας της επιχείρησης ενδεχομένως να συνεπάγεται διαφορετική επιθυμητότητα μεταξύ διαχειριστών (οι όποιοι κρίνονται βάση της αξίας της επιχείρησης) και μετόχων (οι όποιοι κρίνουν επί τη βάση της βελτίωσης της ευημερίας τους δηλαδή του πλούτου τους).

Έχοντας επενδύσει κεφάλαια στην επιχείρηση, οι μέτοχοι ενδιαφέρονται για την όλη δραστηριότητά της, την κερδοφόρα δυναμικότητά της, την οικονομική της κατάσταση και τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, δεδομένου ότι για την εκτίμηση της αξίας των μετοχών μιας επιχείρησης είναι απαραίτητα όλα αυτά τα στοιχεία.

Γενικά, επιθυμούν τη διανομή των κερδών υπό τη μορφή μερισμάτων, πράγμα που έρχεται σε αντίθεση με την διοίκηση της εταιρείας που προτιμούν την επανεπένδυση των κερδών, ή τη διατήρηση τους στην εταιρία υπό τη μορφή αποθεματικού. Οι μέτοχοι είναι η

καρδιά μιας κερδοσκοπικής επιχείρησης καθότι είναι άμεση η εξάρτηση της από την επένδυση των χρημάτων των μετόχων σ' αυτήν.

Συγκεκριμένα ο επενδυτής – μέτοχος αποβλέπει:

1. Στη λήψη κάποιου μερίσματος στο μέλλον, κατά τη διάρκεια της επένδυσης του.
2. Στην πιθανή λήψη κάποιων δικαιωμάτων από τη διανομή αποθεματικών της εταιρείας.
3. Στην αυξημένη τιμή που ελπίζει ότι θα έχουν οι τίτλοι (μετοχές) στην αγορά, ώστε να πραγματοποιήσει κέρδη κεφαλαίου από τη συναλλαγή τους.

Παράλληλα, ενδιαφέρονται για τη θέση της μέσα στον κλάδο, για τα μελλοντικά της κέρδη και την εξέλιξή της διαχρονικά. Επιπλέον συνεκτιμούν και άλλους παράγοντες, που επηρεάζουν έμμεσα τη δραστηριότητα της επιχείρησης, που προέρχονται από το μακροπεριβάλλον της επιχείρησης, όπως η γενική οικονομική κατάσταση, η θέση του κλάδου μέσα στην όλη οικονομία, η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της, οι τάσεις των καταναλωτών καθώς και η εταιρική διακυβέρνηση και η ικανότητα της διοικήσεώς της να υλοποιήσει τη στρατηγική της εταιρείας και να πετύχει τους στόχους που έχουν τεθεί.

2. Δανειστές της επιχείρησης (Πιστωτές/Πιστωτικά Ιδρύματα)

Δανειστές μιας επιχείρησης είναι όλοι εκείνοι που με τη μία ή την άλλη μορφή δανείζουν σε αυτήν κεφάλαια. Μία μορφή δανεισμού αποτελεί και η πίστωση που δίνεται από τους προμηθευτές πρώτων υλών και εμπορευμάτων ή από πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες στην επιχείρηση. Οι τελευταίοι αυτοί αναμένουν την πληρωμή τους σε μεταγενέστερο διάστημα από την ημερομηνία διεξαγωγής της συναλλαγής (συναλλαγές επί πιστώσει) και συνήθως δεν επιβαρύνουν με τόκο τις πιστώσεις αυτές που παρέχουν στην επιχείρηση.

Μια επιχείρηση μπορεί επίσης να δανείζεται βραχυπρόθεσμα κεφάλαια και από διάφορες άλλες πηγές, όπως δάνεια από τράπεζες, τήρηση αλληλόχρεων λογαριασμών, συμβάσεις factoring προβαίνοντας στην άντληση των απαραίτητων κεφαλαίων για τη λειτουργία της. Με την έννοια των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων νοούνται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης που θα πρέπει να καλυφθούν μέσα στον επόμενο χρόνο. Εάν και στη βιβλιογραφία υπάρχει η διάκριση βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων μέχρι 1 έτος, μεσοβραχυπρόθεσμων μέχρι 3 έτη και μακροπρόθεσμων πάνω από τα 3 έτη στο Ισολογισμό γίνεται διάκριση ανάμεσα στις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, ώστε στη πρώτη κατηγορία (βραχυπρόθεσμες) είναι οι υποχρεώσεις μέχρι 1 έτος και μακροχρόνιες

πάνω από το έτος. Τα δανειακά αυτά κεφάλαια η επιχείρηση καλείται να τα επιστρέψει καταβάλλοντας και τον ανάλογο.

Προφανώς εάν η δραστηριότητα της επιχείρησης περιορίζεται και αυτή πραγματοποιεί ζημιές, τότε αυξάνονται οι κίνδυνοι των δανειστές της, τόσο για τη λήψη των τόκων όσο και για την επιστροφή των δανειακών τους κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, η διαφορετική θέση των δανειστών – πιστωτών μιας επιχείρησης σε σύγκριση με τη θέση των επενδυτών, έχει ως αποτέλεσμα το διαφορετικό τρόπο ανάλυσης των οικονομικών στοιχείων της από καθένα από αυτούς.

Η ορθή χρηματοοικονομική διαχείριση της επιχείρησης σε συνδυασμό με την κερδοφορία, επιτρέπει στην επιχείρηση να εξοφλεί έγκαιρα και με συνέπεια τους πιστωτές της, συνεισφέροντας έτσι στην κερδοφορία των τελευταίων και επομένως μεγιστοποιώντας τον πλούτο των μετόχων τους. Η ύπαρξη των κερδών αντιλαμβάνεται από τους πιστωτές ως μια ακόμα διασφάλιση των απαιτήσεών τους. Εάν η δραστηριότητα της επιχείρησης «πραγματοποιεί ζημιές» τότε αυξάνεται ο κίνδυνος για τους πιστωτές.

Οι δανειστές – πιστωτές, δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στην ασφάλεια που τους παρέχεται, τόσο για τους τόκους όσο και για την επιστροφή των κεφαλαίων τους. Γι' αυτό οι τελευταίοι δίνουν βαρύτητα στην πραγματική αξία των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης καθόσον, πολλές φορές, αυτά αποτελούν ασφάλεια.

Οι δανειστές είναι πιο συντηρητικοί στις εκτιμήσεις τους, σε ότι αφορά τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης και βασίζονται περισσότερο στην ανάλυση των οικονομικών της στοιχείων, από ότι οι επενδυτές – μέτοχοι. Για το λόγο αυτό οι δανειστές υπολογίζουν την αξία των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης με βάση τη δυνατότητα ρευστοποιήσεώς τους, εκτιμώντας αυτά με χαμηλότερες γενικά τιμές από εκείνες που εμφανίζονται στον ισολογισμό ή που επιβάλλονται από τις λογιστικές αρχές. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αφήνουν περιθώρια για ενδεχόμενες δυσμενείς καταστάσεις στο μέλλον.

Οι μέθοδοι αναλύσεως που εφαρμόζουν οι δανειστές, καθώς και τα κριτήρια εκτίμησης που χρησιμοποιούν, ποικίλλουν, ανάλογα με τη χρονική διάρκεια των παρεχομένων δανείων, την ασφάλεια που απολαμβάνουν και το σκοπό για τον οποίο δόθηκαν.

Ειδικά οι προμηθευτές επιθυμούν την κερδοφορία της επιχείρησης, όχι όμως εις βάρος της τιμής των αγαθών ή υπηρεσιών που προμηθεύουν την εταιρία. Η καλή χρηματοοικονομική κατάσταση της πελάτισσας επιχείρησης, εγγυάται την ροή παραγγελιών καθώς και την ρευστότητα η οποία με τη σειρά της θα φέρει την έγκαιρη εξόφληση των λογαριασμών απαιτήσεων

Σε περίπτωση παροχής βραχυχρόνιων δανείων στην επιχείρηση, οι δανειστές ενδιαφέρονται κυρίως για τη βραχυχρόνια οικονομική κατάσταση αυτής, το βαθμό ρευστότητας των κυκλοφοριακών στοιχείων της και την ταχύτητα κυκλοφορίας τους. Αντίθετα, οι μακροχρόνιοι δανειστές επιδιώκουν μια πιο λεπτομερή ανάλυση των στοιχείων, η οποία περιλαμβάνει προβλέψεις των μελλοντικών εισροών κεφαλαίων, της οικονομικής θέσης της επιχείρησης κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, της ικανότητάς της να διατηρήσει αυτή την οικονομική κατάσταση κάτω και από διαφορετικές οικονομικές συνθήκες και τέλος τη δυναμικότητα των κερδών της. Τούτο διότι τα προ αποσβέσεων κέρδη μιας επιχείρησης αποτελούν την κύρια και πιο επιθυμητή πηγή εξυπηρέτησης και εξόφλησης των δανειακών της κεφαλαίων.

Αντίθετα, οι μακροχρόνιοι δανειστές επιδιώκουν μια πιο λεπτομερή ανάλυση των στοιχείων, η οποία περιλαμβάνει προβλέψεις των μελλοντικών εισροών κεφαλαίων, της οικονομικής θέσης της επιχείρησης κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, της ικανότητάς της να διατηρήσει αυτή την οικονομική κατάσταση κάτω και από διαφορετικές οικονομικές συνθήκες και τέλος τη δυναμικότητα των κερδών της. Τούτο διότι τα προ αποσβέσεων κέρδη μιας επιχείρησης αποτελούν την κύρια και πιο επιθυμητή πηγή εξυπηρέτησης και εξόφλησης των δανειακών της κεφαλαίων.

Γενικά οι δανειστές μιας επιχείρησης ενδιαφέρονται να γνωρίζουν τη διάρθρωση των κεφαλαίων της, δεδομένου ότι αυτή δείχνει το βαθμό ασφαλείας που απολαμβάνουν. Έτσι, η σχέση ιδίων προς ξένα (δανειακά) κεφάλαια παρέχει ένδειξη της επάρκειας ή όχι των ιδίων κεφαλαίων μιας επιχείρησης και του βαθμού ασφαλείας που απολαμβάνουν οι δανειστές της σε περίπτωση μελλοντικών ζημιών. Η σχέση αυτή αντανακλά επίσης τη συμπεριφορά της διοίκησης μιας επιχείρησης και δείχνει αν αυτή προτιμά το δανεισμό από την προσφυγή στην κεφαλαιαγορά για άντληση κεφαλαίων με έκδοση νέων μετοχών.

3. Διοίκηση εταιρίας

Η οικονομική ανάλυση των στοιχείων μιας επιχείρησης αποτελεί το κυριότερο εργαλείο στα χέρια της διοίκησης της που ενδιαφέρεται για τον προσδιορισμό της οικονομικής θέσης, την κερδοφορία, τη οικονομική δυναμικότητα και την μελλοντική εξέλιξη της επιχείρησης.

Δεδομένου ότι οι διοικούνται μιας επιχείρησης συνδέονται άμεσα με αυτήν, μπορούν να κάνουν χρήση και άλλων οικονομικών στοιχείων της επιχείρησης και δεδομένων που προκύπτουν από τα λογιστικά της βιβλία ή εταιρικά έγγραφα κλπ. Αυτό οδηγεί τα στελέχη

της διοίκησης να βρίσκονται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σχέση με του υπόλοιπους ενδιαφερομένους. Για αυτό η ανάλυσή τους μπορεί να προχωρήσει σε μεγαλύτερο βάθος, βασισμένη σε περισσότερα δεδομένα και πληροφορίες. Περιλαμβάνει τη συστηματική μελέτη των αριθμοδεικτών, που προκύπτουν από τις σχέσεις των διαφόρων οικονομικών της στοιχείων και την τάση τους, ώστε να είναι δυνατός ο έγκαιρος εντοπισμός και η αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων.

Το έργο της διοίκησης κρίνεται από την μεγιστοποίηση της αξίας της επιχείρησης και άρα ενδιαφέρονται για την επίτευξη πραγματικών κερδών, την άσκηση ορθής επενδυτικής πολιτικής και την εξεύρεση στρατηγικών που θα ακολουθηθούν για την επίτευξη του θετικού αποτελέσματος. Η Διοίκηση ενδιαφέρεται για τον «προσδιορισμό της οικονομικής της κατάστασης», την κερδοφορία της και την μελλοντική εξέλιξη της επιχείρησης.

4. Ανθρώπινο δυναμικό επιχείρησης

Οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση επιθυμούν την κερδοφορία της επιχείρησης, η οποία τους εξασφαλίζει την κανονική απόδοση του μισθού τους, το αίσθημα της ασφάλειας για την θέση εργασίας τους καθώς και την ηθική ικανοποίηση ότι εργάζονται σε μια κερδοφόρα εταιρία και κατά συνέπεια ότι η ίδια η παρεχόμενη εργασία τους έχει ουσιαστικά αποτελέσματα (αίσθημα προσφοράς).

Παράλληλα εργαζόμενοι σε υψηλές θέσεις μέσα στην επιχείρηση συχνά έχουν επενδύσει σε αυτή είτε μέσω παροχής από την ίδια την εταιρεία μετοχών της ως ανταπόδοση για τη καλή ποιότητα εργασίας του υπαλλήλου (bonus) είτε οι ίδιοι επενδύουν στην επιχείρηση που εργάζονται αγοράζοντας μετοχές της μέσω της χρηματιστηριακή αγοράς.

Εκ των έσω μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για την πορεία της επιχείρησης και τους ενδιαφέρει η οικονομική της θέσης για τη μεγιστοποίηση των μερισμάτων που θα λάβουν από τη διανομή των μερισμάτων και μέσω του πλήθους των μετοχών που έχουν στη κατοχή τους.

5. Πελάτες

Αντίστοιχα με τους προμηθευτές, επιθυμούν την κερδοφορία της επιχείρησης, όχι όμως εις βάρος της τιμής των αγαθών ή υπηρεσιών τα οποία οι πελάτες διατίθενται να καταναλώσουν. Η ορθή χρηματοοικονομική διαχείριση της εταιρίας σε συνδυασμό με την ολοένα μεγιστοποίηση της αξίας της, δίνει στον πελάτη το αίσθημα της ασφάλειας για την ποιότητα του προϊόντος που καταναλώνει. Παράγεται η αίσθηση ότι η επιχείρηση δεν

αισχροκερδεί εις βάρος του πελάτη και ότι είναι συνεπής ως προς την ποιοτική αριστοποίηση του προϊόντος.

Οι πελάτες της επιχειρήσεως μπορούν να χρησιμοποιούν την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων προκειμένου να προσδιορίσουν την κερδοφόρα δυναμικότητα αυτής, την απόδοση των κεφαλαίων της, ως και άλλα συναφή στοιχεία με σκοπό την προσφορότερη συνεργασία και την επίτευξη καλύτερων τιμών και όρων συναλλαγής.

Η ανάλυση της οικονομικής θέσης της εταιρείας είναι πολύ σημαντική στην σύγχρονη επιχειρηματική αγορά των δικτύων franchise καθώς και δικτύων συνεργασιών και αποκλειστικής προμήθειας. Καθώς η βιωσιμότητα και η υγιείς οικονομική θέση της προμηθεύτριας εταιρείας θα εξασφαλίσει τη αδιάλειπτη ροή της συνεργασίας άρα και την ανάπτυξης και κερδοφορίας και της εταιρείας – πελάτη.

6.Κράτος

Επιζητά την υγιή χρηματοοικονομική κατάσταση της επιχείρησης, καθότι η τελευταία αυξάνει το ΑΕΠ, τροφοδοτεί οικονομικά με μισθό και παροχές τους πολίτες και ενισχύεται και αυτό με τη σειρά του με την κερδοφορία της επιχείρησης (φόρος εισοδήματος) αλλά και με κάθε νόμιμη συναλλαγή της επιχείρησης (Φ.Π.Α.). Το Κράτος δείχνει έντονο ενδιαφέρον καθώς αυτά αποτελούν κύρια πηγή εσόδων του Δημοσίου. Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων από τους κρατικούς ελεγκτές περιορίζεται καθαρά στην ορθή απεικόνιση των καταστάσεων αυτών με τα κατάλληλα ποσά που προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία της εταιρείας, με σκοπό την φορολόγηση της επιχείρησης.

7. Οικονομικοί αναλυτές, χρηματιστές, στελέχη τραπεζικών επενδύσεων και χρηματιστηρίου

Παράλληλα με τους μετόχους- επενδυτές μια σημαντική ομάδα αναλυτών είναι οι οικονομικοί αναλυτές, οι χρηματιστές και τα στελέχη τραπεζικών επενδύσεων και χρηματιστηρίου. Η ανάλυσή τους είναι σημαντική για να παρέχουν τις υπηρεσίες του με ποιότητα και προς όφελος της επιχείρησης που εργάζονται ή των πελατών τους γενικά.

Η οικονομική θέση της επιχείρησης επηρεάζει τις τάσεις του επενδυτικού κοινού και αντίστοιχα οι τάσεις αυτές επηρεάζουν τη θέση της επιχείρησης είτε θετικά είτε αρνητικά. Είναι σημαντικό λοιπόν η ανάλυση αυτή να γίνεται εμπειριστατωμένα και από κατάλληλα καταρτισμένους αναλυτές.

8. Αναλυτές σε περιπτώσεις εξαγορών και συγχωνεύσεων

Σε περιπτώσεις εξαγορών μεταξύ επιχειρήσεων, είτε της μίας από την άλλη, είτε για συγχώνευση δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, οι οικονομικοί αναλυτές επεξεργάζονται τα στοιχεία έχον με σκοπούς παρόμοιους με εκείνους των επενδυτών-μετόχων. Στις περιπτώσεις αυτές όμως, η ανάλυση πρέπει να προχωρήσει σε εκτενέστερο βαθμό για την εκτίμηση και των αυτών περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων, όπως είναι η φήμη και πελατεία, καθώς και στον υπολογισμό όλων των υποχρεώσεων τη, καθώς όλα αυτά τα στοιχεία περιλαμβάνονται στο προϊόν της εξαγοράς ή της συγχωνεύσεως και το επηρεάζουν είτε θετικά είτε αρνητικά. Έτσι, η πραγματοποιούμενη από τους ειδικούς ανάλυση των οικονομικών στοιχείων είναι πολύτιμη για τον προσδιορισμό της οικονομικής και λειτουργικής αξίας των συγχωνευμένων επιχειρήσεων ή της εξαγοραζόμενης επιχείρησης. Λόγω του σύνθετου του έργου υπάρχουν ειδικοί αναλυτές οι οποίοι σε συνδυασμό με τα πορίσματα άλλων ειδικοτήτων επαγγελματιών όπως πχ εκτιμητών ακίνητης περιουσίας κλπ προβαίνουν στην αξιολόγηση και εκτίμηση της αξίας της επιχείρησης.

9.Ελεγκτές λογιστικών καταστάσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν.3604/2007 οι εταιρείες της νομικής μορφής ΑΕ και ΕΠΕ ελέγχονται υποχρεωτικά από ορκωτούς ελεγκτές εάν:

1. Σε κάθε περίπτωση ίδρυσης Α.Ε. με κεφάλαιο πάνω από 3.000.000 ευρώ.

2. Οι ΑΕ και οι ΕΠΕ οι οποίες έχουν τουλάχιστον τις δύο από τις τρεις πιο κάτω προϋποθέσεις:

α) Σύνολο ισολογισμού, 2.500.000 ευρώ και άνω, όπως προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι Ε του ενεργητικού στο υπόδειγμα του ισολογισμού που παραπέμπει το άρθρο 42 γ' του Ν.2190/1920.

β) Καθαρό Κύκλο Εργασιών, 5.000.000 ευρώ και άνω.

γ) Μέσο όρο προσωπικού απασχόλησης κατά τη διάρκεια της χρήσης, 50 άτομα και άνω.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές είναι αρμόδιοι αποκλειστικώς αρμόδιοι για την άσκηση του τακτικού ελέγχου της οικονομικής διαχείρισης και των οικονομικών καταστάσεων:

α) Των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, πλην των δήμων και κοινοτήτων.

β) Των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που εξυπηρετούν δημόσιο ή κοινωφελή σκοπό και επιχορηγούνται από το κράτος ή απολαύουν ιδιαιτέρων προνομίων, βάσει ειδικής διατάξεως νόμου ή κατ' εξουσιοδότηση τούτου.

γ) Των τραπεζών, των ασφαλιστικών εταιρειών, των εταιρειών επενδύσεων χαρτοφυλακίου, των εταιρειών διαχείρισεως αμοιβαίων κεφαλαίων, των εταιρειών χρηματοδοτικών μισθώσεων και των ενώσεων συνεταιριστικών οργανώσεων.

δ) Των ανωνύμων εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, των ετερορρυθμων κατά μετοχές εταιρειών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42α του Κ.Ν. 2190/1920, και των κοινοπραξιών αυτών.

ε) Των ενοποιημένων λογαριασμών (οικονομικών καταστάσεων) του άρθρου 100 παρ. 1 του κ.ν. 2190/1920 των συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

στ) Των ανωνύμων εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο καθώς και των ανωνύμων εταιρειών των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο εν όλο ή εν μέρει έχει αναληφθεί με δημόσια εγγραφή.

ζ) Των εταιρειών ή οργανισμών ή και δραστηριοτήτων γενικά που με βάση διατάξεις νόμου υπάγονται στον υποχρεωτικό έλεγχο ορκωτών ελεγκτών.

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές είναι επίσης αποκλειστικώς αρμόδιοι για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, πάνω σε θέματα οικονομικής διαχείρισεως ή καταστάσεως οιασδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, κοινοπραξίας, ειδικού λογαριασμού ή ομάδας περιουσίας, που απαιτεί λογιστικές γνώσεις. Η πραγματογνωμοσύνη αυτή διατάσσεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας περί πραγματογνωμοσύνης, είτε δικαστική πράξη κατά τη διάρκεια δίκης, κατόπιν αιτήσεως διαδίκου που έχει έννομο συμφέρον, είτε με δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τις διατάξεις περί εκούσιας δικαιοδοσίας, μετά από αίτηση οποιασδήποτε διοικητικής αρχής ή υπηρεσίας του κράτους που έχει αρμοδιότητα προς τούτο και εφόσον επικαλείται και αποδεικνύει ότι συντρέχει προς τούτο λόγος δημοσίου συμφέροντος. Από 8.8.2007 οι ορκωτοί ελεγκτές είναι αρμόδιοι και για την εκτίμηση των εισφορών σε είδος στην ΑΕ.

Βάση των παραπάνω οι ελεγκτές ασχολούνται με τον έλεγχο των οικονομικών στοιχείων των επιχειρήσεων με σκοπό να διατυπώσουν μέσω της έκθεσης ελέγχου τα πορίσματά τους σχετικά με την ακρίβεια και την εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιαστικά λάθη και παραλείψεις. Ένας από τους βασικούς σκοπούς των ελεγκτών είναι ο εντοπισμός ηθελημένων ή μη σφαλμάτων και ατασθαλιών, τα οποία, αν δεν επισημανθούν και δεν αναφερθούν, δίνουν μια εσφαλμένη εικόνα για την επιχείρηση, πράγμα που είναι αντίθετο με τις γενικά παραδεκτές αρχές της Λογιστικής. Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων με τον υπολογισμό ορισμένων αριθμοδεικτών και η παρακολούθηση των μεταβολών των οικονομικών στοιχείων μιας επιχειρήσεως και των

τάσεων τους διαχρονικά αποτελούν τα κύρια μέσα στο έργο των ελεγκτών. Τούτο διότι τυχόν σημαντικά λάθη και ατασθαλίες επηρεάζουν την εικόνα της οικονομικής θέσεως και τα αποτελέσματα μιας επιχειρήσεως. Η ανάλυσή τους αποτελεί συνολικό έλεγχο της ορθότητας των λογιστικών καταστάσεων, καίριας σημασίας εργασία καθώς οι υπό δημοσίευση οικονομικές καταστάσεις που ελέγχουν θα αποτελέσουν πηγή για την ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων από τους εξωτερικού ενδιαφερόμενους και η μη ορθή σύνταξή τους θα οδηγήσει σε παραπονημένες εκτιμήσεις για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης στους αναλυτές αυτούς, λαμβάνοντας αποφάσεις λανθασμένες και ζημιογόνες.

10. Ανταγωνιστικές επιχειρήσεις

Στο σύγχρονο ανταγωνιστικό περιβάλλον η πληροφορία και η σωστή αξιολόγησή της είναι σημαντική για τόσο για την ανάπτυξη της επιχείρησης και την βιωσιμότητά της όσο και για την λήψη γρήγορων και ορθών αποφάσεων που θα την κάνουν να αντιμετωπίσει και να ξεχωρίσει στον ανταγωνισμό.

Η ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων και των επιχειρήσεων του ανταγωνισμού βοηθάει την επιχείρηση να αξιολογήσει τη θέση της στο κλάδο και να εντοπίσει τα δυνατά και αδύναμα σημεία τόσο του ανταγωνισμού όσο και της ίδια ώστε να λάβει τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης του προβλήματος ή διατήρησης των θετικών δεικτών.

11. Λοιπές ομάδες ενδιαφερομένων

Εκ των έσω μπορούν να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για την πορεία της επιχείρησης και τους ενδιαφέρει η οικονομική της θέσης για τη μεγιστοποίηση των μερισμάτων που θα λάβουν από τη διανομή των μερισμάτων και μέσω του πλήθους των μετοχών που έχουν στη κατοχή τους.

Η ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων χρησιμοποιείται και από άλλες ομάδες ενδιαφερομένων, οι οποίοι, ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν, δίνουν και ανάλογη έμφαση στα διάφορα επιμέρους στοιχεία. Έτσι, είναι δυνατόν να ενδιαφέρονται για την ανάλυση των λογιστικών καταστάσεων οι εφοριακοί ελεγκτές σε μια φάση ελέγχου των εσόδων του κράτους από φόρους των επιχειρήσεων. Επίσης, οι συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων μπορούν να κάνουν χρήση των μεθόδων αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων για να αξιολογήσουν την οικονομική θέση της επιχείρησης, προκειμένου να υπογράψουν με αυτή συλλογική σύμβαση εργασίας και να προσπαθήσουν να επιτύχουν καλύτερους όρους αμοιβών και εργασίας για τα μέλη τους. Εταιρείες μελετών επίσης

προβαίνουν σε ανάλογες αναλύσεις δημοσιεύοντας έρευνες για το κλάδο των επιχειρήσεων καθώς και για τη δυναμικότητα της κάθε επιχείρησης (icap. Hellastat κλπ)

Η οικονομική ανάπτυξη της επιχείρησης σημαίνει ταυτόχρονα για το κοινωνικό σύνολο την δημιουργία πλούτου, απασχόλησης, κάλυψης ανθρωπίνων αναγκών, συμβολής στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη. Ο κοινωνικός ιστός ζητά από την επιχείρηση σεβασμό στα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα, προστασία του καταναλωτή, προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και επίδειξη εταιρικής κοινωνικής ευθύνης. Μια επιχείρηση που είναι κερδοφόρα έχει περισσότερες πιθανότητες από μία επιχείρηση που βρίσκεται κοντά στην χρεωκοπία, να είναι συνεπής απέναντι στα κοινωνικά αυτά αιτήματα και συνεπώς ο πρωταρχικός στόχος της εταιρείας για μεγιστοποίηση του πλούτου των μετόχων, βρίσκει σύμφωνο το κοινωνικό σύνολο.

1.3 Η έννοια της Λογιστικής Τυποποίησης.

Η Λογιστική , είναι η τεχνική καταχώρησης, ταξινόμησης και συστηματικής παρουσίασης με κατανοητό τρόπο και σε χρηματικές μονάδες των συναλλαγών που πραγματοποιεί μια οικονομική μονάδα. Σκοπός της είναι η παροχή πληροφοριών στους λήπτες επιχειρηματικών αποφάσεων και επενδυτές. Οι τελευταίοι, αντλούν τις σχετικές με τις επιχειρήσεις πληροφορίες τους από τις οικονομικές καταστάσεις που οι επιχειρήσεις συντάσσουν και υποβάλλουν σε δημοσιότητα . Σήμερα, γίνεται γενικά δεκτό ότι τα πληροφορικά στοιχεία που παράγει η λογιστική αποκτούν ασυγκρίτως μεγαλύτερη σπουδαιότητα για τους λήπτες αποφάσεων, όταν είναι διαχρονικά συγκρίσιμα στα πλαίσια της ίδιας της επιχείρησης , αλλά και στατικά και διαχρονικά συγκρίσιμα μεταξύ επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων διαφόρων κλάδων της οικονομίας.. Η σημαντική αυτή ιδιότητα της συγκρισιμότητας των λογιστικών πληροφοριακών στοιχείων επιτυγχάνεται μόνο αν οι επιχειρήσεις εφαρμόζουν τις ίδιες λογιστικές αρχές, μεθόδους και γενικά διαδικασίες επεξεργασίας των αριθμητικών μεγεθών που εκφράζουν της ζωή και την οικονομική κατάσταση αυτών. Απαιτείται, δηλαδή τυποποίηση ολόκληρου το φάσματος της λογιστικής διαδικασίας που να αποτυπώνει και παρακολουθεί τη ζωή και τη δράση της επιχείρησης. Και αυτό όχι μόνο για τη διοίκηση που θέλει λογιστικά στοιχεία ομοιογενή και συγκρίσιμα, αλλά και για όσους αντλούν πληροφορίες από τις δημοσιευόμενες οικονομικές καταστάσεις που θέλουν ομοιόμορφα και ομοιογενή τα λογιστικά στοιχεία που περιλαμβάνονται σ' αυτές. Η λογιστική τυποποίηση επηρεάζεται οπωσδήποτε από την κοινωνικοοικονομική τάξη και οργάνωση που επικρατεί σε μια χώρα. Πάντως στις χώρες με καθεστώς ελεύθερης Οικονομίας μπορούμε να πούμε ότι παρατηρούνται οι ακόλουθες δύο τάσεις.

α) Η λογιστική σχεδίαση παραμένει κατά κύριο λόγο στην αρμοδιότητα των επαγγελματικών οργανώσεων και σωματείων, τα οποία θεσπίζουν λογιστικά πρότυπα και τις «γενικές παραδεγμένες λογιστικές αρχές» και κατά δεύτερο λόγο στην αρμοδιότητα του νομοθέτη κάθε χώρας που με ρητές διατάξεις καθορίζει το περιεχόμενο και τη δομή των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων. Η λογιστική σχεδίαση της μορφής αυτής ακολουθείται κυρίως στην Αγγλία και Αμερική.

β) Η λογιστική σχεδίαση επιτυγχάνεται με τα καλούμενα λογιστικά σχέδια, τα οποία εγκρίνονται από τον κρατικό νομοθέτη και τα οποία είναι κατά το πλείστον προαιρετικής και σπανιότερα υποχρεωτικής εφαρμογής. Η λογιστική σχεδίαση της μορφής αυτής εμφανίζεται κυρίως στον Ευρωπαϊκό χώρο.

1.4 Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (Δ.Λ.Π.-International Accounting Standards - IAS) είναι λογιστικές πρακτικές υπό τη μορφή νόμων με τους οποίους καλούνται να εναρμονιστούν υποχρεωτικά οι ελληνικές επιχειρήσεις, μετά από κοινοτική οδηγία. Μετά από μια μικρή καθυστέρηση στην επιτακτικότητα της εφαρμογής τους, καθίστανται υποχρεωτικά από το 2006 και έπειτα, αρχικώς για τις εισηγμένες αλλά και σε λοιπές εταιρίες. Τα ΔΛΠ εμπλουτίζονται με οδηγίες που αλλάζουν τον αρχικό αυστηρώς λογιστικό τους προσανατολισμό και είναι πλέον γνωστά ως Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (IFRS).

Τα πρότυπα εκδόθηκαν την περίοδο 1973-2001 από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASC). Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) αποτελούν την κωδικοποίηση των λογιστικών αρχών, κανόνων και πολιτικών που πρέπει να ακολουθούνται από τους λογιστές και να ελέγχονται από τους ελεγκτές κατά την ετοιμασία των δημοσιευόμενων χρηματοοικονομικών καταστάσεων μίας επιχείρησης. Οι καταστάσεις αυτές είναι:

- Ισολογισμός
- Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως
- Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων (παρουσιάζει τις επιμέρους μεταβολές που επήλθαν στα ίδια κεφάλαια κατά την διάρκεια της χρήσης)
- Κατάσταση Ταμιακών Ροών
- Προσάρτημα με σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Η νομοθεσία κάθε χώρας ρυθμίζει τον τρόπο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτή. Στην Ελλάδα, οι λογιστικές αρχές σύνταξης και δημοσίευσης των οικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων βασίζονται στον Ν.2190/1920 και τις προσθήκες του, στον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και στο Γενικό Λογιστικό Σχέδιο. Αυτή η τακτική όμως σε διεθνές επίπεδο δημιουργεί πλήθος προβλημάτων. Γιατί μπορεί να φαίνονται όμοιες από χώρα σε χώρα, αλλά υπάρχουν σημαντικές διαφορές οι οποίες οφείλονται σε μία ποικιλία κοινωνικών, νομικών και νομικών συνθηκών, που επηρεάζουν την ανάλυσή τους σε επίπεδο αναλυτών διεθνώς. Η Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Committee- IASC) επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις διαφορές αυτές αναζητώντας να εναρμονίσει τους κανόνες,

τα λογιστικά πρότυπα και τις λογιστικές μεθόδους των διαφόρων χωρών που σχετίζονται με την κατάρτιση και την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων για να ενισχυθεί η παγκόσμια συγκρισιμότητα τους.

Μέχρι σήμερα είναι δημοσιευμένα 34 ΔΛΠ και ορίζουν τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να παρακολουθούνται και κατά συνέπεια να παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, οι υποχρεώσεις της τα ίδια κεφάλαια, τα έσοδα και τα έξοδα. Από το Μάρτιο του 2001 έχει αποφασιστεί ότι όλα τα πρότυπα που θα εκδίδονται στο μέλλον θα ονομάζονται Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Παρουσίασης (ΔΠΧΠ). Ωστόσο από τότε δεν έχει εκδοθεί οποιοδήποτε ΔΠΧΠ. Σύμφωνα με την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων -IASC- (International Accounting Standards Committee), τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) μπορούν να εφαρμοστούν σε όλες τις επιχειρήσεις που καταρτίζουν οικονομικές καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιριών. Έχουν σχεδιαστεί να είναι επαρκώς ευπροσάρμοστα, για να μπορούν να εφαρμόζονται στις ανάγκες κάθε επιχείρησης

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισε το σημαντικό ρόλο των ΔΛΠ στην εναρμόνιση των διεθνών λογιστικών κανονισμών/πρακτικών/αρχών και πρότεινε από το 2005, τα ΔΛΠ εφαρμοστούν υποχρεωτικά από όλες τις εταιρείες που είναι εισηγμένες σε χρηματιστήρια αξιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση . Σύμφωνα με το νόμο 2992/2002 άρθρο 1, τα ΔΛΠ εφαρμόζονται στη Ελλάδα από 1/1/2003:

- Υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

- Προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν την μορφή Α.Ε. και επιλέγουν τους τακτικούς από το νόμο ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών (Σ.Ο.Ε.Λ.).

Οι εταιρείες που αναλύονται στη παρούσα εργασία είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών άρα οι Οικονομικές Καταστάσεις που δημοσιεύουν και οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για περαιτέρω ανάλυση σύμφωνα με τη χρήση αριθμοδεικτών είναι ενοποιημένες και σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.1 Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις στην Ελλάδα

Σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του ν. 3190/1955 «για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42α. του Κωδ. Νόμου 2190/1920 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν».

Η τελευταία αυτή διάταξη, στην οποία παραπέμπει ο ν. 3190/1955, ορίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- 1) Τον Ισολογισμό
- 2) Το λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως»
- 3) Τον «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων» και
- 4) Το προσάρτημα

2.1.1. Ο Ισολογισμός

Ισολογισμός είναι η οικονομική κατάσταση που εμφανίζει σε μια δεδομένη στιγμή: (α) τα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην οικονομική μονάδα (β) τις υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας προς τρίτους (ξένο κεφάλαιο) και (γ) τα ποσά που οι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας επένδυσαν σε αυτή με μορφή εισφορών ή μη αναληφθέντων κερδών (ίδιο κεφάλαιο), και τα οποία στοιχεία και ποσά αποτιμήθηκαν, ομαδοποιήθηκαν και παρουσιάζονται στην κατάσταση αυτή σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές.

Ο ισολογισμός, είναι μια στατική οικονομική κατάσταση, ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο εκφρασμένο με λογιστικούς όρους, που δείχνει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή. Για αυτό η σωστή ονομασία της κατάστασης αυτής είναι «κατάσταση οικονομικής θέσης. Παρόλα αυτά, σε διεθνή κλίμακα έχει επικρατήσει η ονομασία Ισολογισμός που πηγάζει από το γεγονός ότι το ενεργητικό είναι πάντοτε ισοζυγισμένο με το παθητικό, σύμφωνα με τη διπλογραφική λογιστική εξίσωση:

$$\text{Ενεργητικό} = \text{Υποχρεώσεις} + \text{Καθαρή θέση}$$

Ο ισολογισμό εμφανίζει τη χρηματοοικονομική θέση της επιχείρησης, σύμφωνα με τις γενικά παραδεγμένες λογιστικές αρχές. Τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που πρέπει να έχει είναι:

- α) Να προκύπτει από ειλικρινή απογραφή και αποτίμηση.

β) Η ονοματολογία των περιουσιακών στοιχείων να είναι σαφής.

γ) Τα περιουσιακά στοιχεία να κατατάσσονται κατά ομοειδείς κατηγορίες.

δ) Να μη συμψηφίζονται ανόμοια περιουσιακά στοιχεία μεταξύ τους, όπως π.χ. πελάτες που έχουν δώσει προκαταβολές με προμηθευτές.

ε) Να δημοσιεύεται, εφόσον προβλέπεται από τη νομοθεσία, ή να γνωστοποιείται μαζί με τις αναλύσεις των λογαριασμών της Γενικής Εκμετάλλευσης, των Αποτελεσμάτων Χρήσεως και τον Πίνακα διαθέσεως κερδών, καθώς και το Προσάρτημα του ισολογισμού και τις απαραίτητες επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ακόμη πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία της επιχείρησης και ποια χρήση αφορά και στον ίδιο πίνακα να εικονίζεται και ο ισολογισμός της προηγούμενης χρήσης. Το ίδιο πρέπει να γίνεται και με τις άλλες καταστάσεις και να είναι σύμφωνα με το ενιαίο γενικό λογιστικό σχέδιο (Ε.Γ.Λ.Σ).

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι υπάρχουν διάφορα είδη Ισολογισμών που συντάσσουν επιχειρήσεις από την αρχή της λειτουργίας τους και στις διάφορες φάσεις της οικονομικής ζωής τους μέχρι τη λήξη τους. Οι ισολογισμοί αυτοί είναι:

α) Ο Αρχικός ή Ιδρυτικός ή Ισολογισμός Ενάρξεως

Συντάσσεται όταν αρχίζει τη λειτουργία της η επιχείρηση και εμφανίζει την περιουσία της στη σχετικά πραγματική της αξία και αυτό γιατί τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης δεν έχουν την ίδια αξία δηλαδή μετά την αγορά τους, με την αξία την οποία είχαν όταν αγοράστηκαν. Αν π.χ. η επιχείρηση έχει αγοράσει ένα αυτοκίνητο, για τις μεταφορές της, αντί 15.000 ευρώ και θελήσει έπειτα από μια εβδομάδα να το πουλήσει, δεν είναι δυνατόν να πωληθεί όσο αγοράστηκε και παρόλο που στον ισολογισμό θα εμφανίζεται με αξία 15.000 ευρώ, η πραγματική του αξία θα είναι αρκετά πιο μικρή, έστω 12.000 ευρώ.

β) Οι Ισολογισμοί των Χρήσεων

Συντάσσονται κάθε 12 μήνες, εκτός από τον ισολογισμό της πρώτης διαχειριστικής χρήσεως, που επιτρέπεται να συνταχθεί μέσα σε διάστημα 24 μηνών και να υπερβεί το όριο των 12 μηνών (υπερδωδεκάμηνη χρήση). Οι διαχειριστικές χρήσεις μπορούν να συνάδουν με το ημερολογιακό έτος πχ από 01/01/XX έως 31/12/XX είτε απλά να περιλαμβάνουν 12 μήνες , 6 από το ένα ημερολογιακό έτος και 6 από το επόμενο, πχ από 01/07/XX έως 30/06/XX.

γ) Ο ισολογισμός εκμετάλλευσης συντάσσεται κυρίως στο τέλος κάθε χρήσεως με σκοπό να προσδιοριστούν η ορθή περιουσιακή κατάσταση και τα ορθά αποτελέσματα της χρήσης. Πρέπει να συντάσσεται με ελεύθερα οικονομικά κριτήρια και να μη λαμβάνονται υπόψη, κατά τη σύνταξή του, οι νομικές δεσμεύσεις για αποτιμήσεις κ.λ.π. Έτσι, θα μπορεί να παρέχει σαφείς, ακριβείς και ειλικρινείς πληροφορίες στους μελετητές του, τόσο για την

πραγματική εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης της επιχείρησης όσο και για την εξαγωγή των ορθών αποτελεσμάτων της.

Ακόμη, ισολογισμοί εκμεταλλεύσεως, εκτός από τον ισολογισμό της χρήσεως που προκύπτει από την απογραφή, συντάσσονται κάθε μήνα, ή δίμηνο ή το πολύ τρίμηνο. Οι ισολογισμοί αυτοί που λέγονται ενδιάμεσοι ισολογισμοί και εμφανίζουν την πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης για να μπορούν να λαμβάνονται έγκαιρα μέτρα για την ορθή λειτουργία της. Οι ενδιάμεσοι ισολογισμοί παρά το γεγονός ότι συντάσσονται εξωλογιστικά, δηλαδή από τα υπόλοιπα των λογαριασμών και δεν εμφανίζουν με ακρίβεια την αξία της περιουσίας και το αποτέλεσμα, είναι απαραίτητοι για τη μέτρηση της δραστηριότητας της επιχείρησης, από τους εσωτερικούς μελετητές, για την ορθολογική της κατεύθυνση.

δ) Ο Φορολογικός Ισολογισμός

Ο ισολογισμός αυτός καταρτίζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Β.Σ. και της φορολογικής νομοθεσίας και είναι αναγκαίο να συσχετίζεται με τον ισολογισμό εκμεταλλεύσεως.

ε) Ο Ισολογισμός Διαλύσεως

Ο ισολογισμός διαλύσεως αποβλέπει στην όσο το δυνατόν πιο ακριβή παράθεση της αξίας των διάφορων περιουσιακών στοιχείων, όταν αυτά παύουν να αποτελούν ένα οργανικό σύνολο, αλλά πρόκειται να ρευστοποιηθούν τα ενεργητικά στοιχεία της επιχείρησης και να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις της.

στ) Ο Ισολογισμός Συγχωνεύσεως ή Εξαγοράς

Ο Ισολογισμός που συντάσσεται σε αυτές τις περιπτώσεις έχει σκοπό να εμφανίσει τα περιουσιακά στοιχεία, όχι ως απομονωμένες αξίες, αλλά ως οργανικό σύνολο. Στις περιπτώσεις της συγχώνευσης ή εξαγοράς, εάν η επιχείρηση πραγματοποιεί μεγάλα κέρδη, τότε η αξία της περιουσίας της εμφανίζεται αυξημένη, επειδή έχει εξασφαλίσει αποδοτικότητα, πιστωτική ικανότητα, φήμη και πελατεία κ.λ.π. και ακόμη επειδή μειώνεται ο ανταγωνισμός.

ζ) Οι Ενοποιημένοι Ισολογισμοί

Συντάσσονται από τις μητρικές εταιρείες, τα κεντρικά καταστήματα, σε περίπτωση που έχουμε μητρικές και θυγατρικές εταιρείες, έδρα και υποκατάστημα κ.λ.π. Στις περιπτώσεις αυτές περισσότεροι επιμέρους ισολογισμοί ενώνονται σε ένα γενικό ισολογισμό για να απεικονίσουν την οικονομική κατάσταση όλου του ομίλου.

η) Οι Τιμαριθμικά Αναπροσαρμοσμένοι Ισολογισμοί

Οι Ισολογισμοί αυτοί είναι απαραίτητο να συντάσσονται τουλάχιστον σε περιόδους σημαντικών μεταβολών της αξίας της νομισματικής μονάδας, που είναι κατά κανόνα υποτιμήσεις ή μεταβολές της πραγματικής αξίας των αγαθών. Τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης σε αυτή τη περίπτωση εμφανίζονται σύμφωνα με την τιμαριθμικά αναπροσαρμοσμένη αξία τους.

θ) Ισολογισμός τέλους χρήσης

Συντάσσεται στο τέλος της χρήσης και μας απεικονίζει την παρούσα οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Είναι ο τελικός ισολογισμός για τη χρήση που έκλεισε και θα λειτουργήσει ως αρχικός ισολογισμός για την χρήση που ακολουθεί.

2.1.2. Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Η Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης είναι ο συνδετικός κρίκος ή η γέφυρα μεταξύ του ισολογισμού έναρξης και του ισολογισμού κλεισίματος μιας λογιστικής περιόδου. Σκοπός της είναι να προσδιορίζει τα συνολικά έσοδα που αποκτήθηκαν και τα συνολικά έξοδα που έγιναν κατά την περίοδο αυτή. Η διαφορά μεταξύ των δύο αυτών αξιών είναι το Κέρδος ή η Ζημιά της Εκμετάλλευσης. Η σύνταξη της Κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης, ακολουθεί ένα πλήθος από λογιστικούς κανόνες που συνδέονται με τον προσδιορισμό των εσόδων και του κόστους.

Σύνολο πραγματοποιηθέντων εσόδων : Το σύνολο των πραγματοποιηθέντων εσόδων είναι τα τιμολογηθέντα ποσά που αφορούν τις πωλήσεις της επιχείρησης.

Συνολικά έξοδα: Το ύψος των συνολικών εξόδων μπορεί να δημιουργήσει πολλά προβλήματα και για αυτό οι εξής δύο κανόνες συμβάλλουν στο να προσδιορίσουμε ποιες κατηγορίες εξόδων πρέπει να συμπεριληφθούν:

- τα έξοδα που συνδέονται ευθέως με τα έσοδα, για παράδειγμα, το άμεσο κόστος πωληθέντων, και
- τα έξοδα που συνδέονται με την χρονική περίοδο που καλύπτουν οι λογαριασμοί, όπως ο μισθός του προσωπικού κατά την περίοδο αυτή.

Σχετικά έξοδα είναι: α) Αυτά που συνδέονται άμεσα με τα έσοδα και β) αυτά που συνδέονται με την χρονική περίοδο,

Το σύνολο των εσόδων μείον το σύνολο των εξόδων εκμετάλλευσης ισούται με το κέρδος εκμετάλλευσης ή εμπορικό κέρδος. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία που χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση έχουν συνεισφέρει στην δημιουργία των κερδών εκμετάλλευσης, στα οποία αποδίδουμε τον όρο «Κέρδη προ Τόκων και Φόρων (ΚΠΤΦ)».

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΗΣ

Κύκλος εργασιών (Πωλήσεις)

Μείον: Κόστος πωλήσεων

ΜΙΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Πλέον: 1) Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

2) Αποκλίσεις από το πρότυπο κόστος

3) Διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού

ΣΥΝΟΛΟ

Μείον: 1) Έξοδα διοικητικής λειτουργίας

2) Έξοδα λειτουργίας ερευνών και ανάπτυξης

3) Έξοδα λειτουργίας διαθέσεως

4) Έξοδα λειτουργίας παραγωγής μη κοστολογηθέντα

4) Αποκλίσεις από το πρότυπο κόστος

5) Διαφορές ενσωματώσεως και καταλογισμού

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Πλέον: 1) Έσοδα συμμετοχών

2) Έσοδα χρεογράφων

3) Κέρδη πωλήσεως συμμετοχών κ' χρεογράφων

4) Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα

Μείον: 1) Προβλέψεις υποτιμήσεως συμμετοχών κ' χρεογράφων

2) Έξοδα κ' ζημιές συμμετοχών και χρεογράφων

3) Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα

ΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Έκτακτα Αποτελέσματα

Πλέον

1. έκτακτα κ' ανόργανα έσοδα

2. έκτακτα κέρδη

3. έσοδα προηγούμενων χρήσεων

4. έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων

Μείον:

1) έκτακτα κ' ανόργανα έξοδα

2) έκτακτες ζημιές

3) έξοδα προηγούμενων χρήσεων

4) προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους

ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μείον: Σύνολο Αποσβέσεων παγίων στοιχείων

Μείον: Οι από αυτές ενσωματωμένες στο λειτουργικό κόστος

ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ ή ΖΗΜΙΕΣ) ΧΡΗΣΕΩΣ ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ

2.2.3. Ο Πίνακας Διάθεσης Κερδών

Τα Καθαρά κέρδη είναι αυτά που προκύπτουν μετά την αφαίρεση από τα ακαθάριστα κέρδη κάθε εξόδου, κάθε ζημιάς, των κατά νόμο αποσβέσεων και κάθε εταιρικού βάρους. Τα καθαρά κέρδη διανέμονται, σύμφωνα με το νόμο, με την εξής σειρά:

α) Αφαιρείται το 1/20 από αυτά ή παραπάνω ποσοστό εφόσον αυτό καθορίζεται από το καταστατικό, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

β) Τουλάχιστον 6% επί του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου διατίθεται στους μετόχους ως πρώτο μέρος.

γ) Το υπόλοιπο διατίθεται σύμφωνα με τους ορισμούς του καταστατικού.

Το αποθεματικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο.

Τακτικό αποθεματικό: είναι αυτό που προβλέπεται από το νόμο και σχηματίζεται από το 1/20 των καθαρών κερδών. Υποχρεωτική είναι η αφαίρεση του από τα καθαρά κέρδη μόνο μέχρι του 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου.

Έκτακτο Αποθεματικό: είναι αυτό που προβλέπεται από το καταστατικό ή με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αντιμετώπιση απρόοπτων ή πρόσθετων αναγκών της επιχείρησης και χρησιμοποιείται ως αυτοχρηματοδότηση της επιχείρησης.

Το έκτακτο αποθεματικό σχηματίζεται από τα καθαρά κέρδη και ακολουθεί το πρώτο μέρος του 6%.

Σε κάθε στάδιο της διάθεσης δίνεται συγκεκριμένη ακριβής ονομασία στα εναπομένοντα κέρδη. Έτσι έχουμε:

- ΚΠΤΦ- Κέρδη προ τόκων και φόρων.
- ΚΠΦ- Κέρδη προ φόρων, αφού αφαιρεθούν οι τόκοι.
- ΚΜΦ- Κέρδη μετά από φόρους, αφού αφαιρεθούν και οι φόροι.
- ΑΔΚ-Αδιανέμητα Κέρδη (παρακρατηθέντα κέρδη), αφού αφαιρεθούν τα μερίσματα που θα διανεμηθούν.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΠΙΝΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Καθαρά Αποτελέσματα (κέρδη ή ζημιές) χρήσεως
(+)ή(-) Υπόλοιπο Αποτελεσμάτων (κέρδη ή ζημιές) προηγούμενων χρήσεων
(+)ή(-) Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων
(+) Αποθεματικά προς διάθεση

ΣΥΝΟΛΟ

Μείον: 1) Φόρος Εισοδήματος

2) Λοιποί μη ενσωματωμένοι στο Λειτουργικό κόστος φόροι

ΚΕΡΔΗ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ή ΖΗΜΙΕΣ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Η ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΩΣ ΕΞΗΣ :

1. Τακτικό αποθεματικό
2. Πρώτο μέρος
3. Προσθετό μέρος
4. Αποθεματικά καταστατικού
5. Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά
6. Αφορολόγητα αποθεματικά
7. Αμοιβές από ποσοστά μελών διοικητικού συμβουλίου
8. Υπόλοιπο κερδών εις νέο

2.2 Το Ελληνικό Λογιστικό Σχέδιο

Με τον όρο Λογιστικό σχέδιο εννοούμε την καθολική οργάνωση και συστηματοποίηση των εργασιών του λογιστηρίου μιας επιχείρησης με σκοπό να παρουσιάζονται με κατανοητό τρόπο οι συναλλαγές χρηματικού περιεχομένου που πραγματοποιεί η συγκεκριμένη οικονομική μονάδα κατά τη διάρκεια μιας περιόδου και η παροχή αξιόπιστων πληροφοριών με σκοπό την υποβοήθηση των ενδιαφερομένων για την λήψη αποφάσεων. Το λογιστικό σχέδιο είναι σύστημα κανόνων ταξινόμησης των λογιστικών μεγεθών με σκοπό την τυποποίηση των τηρουμένων λογαριασμών από τις επιχειρήσεις, τη λειτουργία τους με ενιαίο τρόπο και με βάση γενικών αποδεκτών αρχών και εξόδων αποτίμησης των περιουσιακών τους στοιχείων, δημοσίευσης τυποποιημένων ισολογισμών, λογαριασμών αποτελεσμάτων και λοιπών οικονομικών καταστάσεων.

Στις μέρες μας, ο έντονος ανταγωνισμός και η πολυπλοκότητα των οικονομικών πράξεων μιας επιχείρησης απαιτεί συστηματοποίηση, οργάνωση και προγραμματισμός των δραστηριοτήτων της επιχείρησης προκειμένου να επιβιώσει και να πετύχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Ένα λογιστικό σχέδιο δεν ρυθμίζει απλά μόνο λογιστικά θέματα, αλλά λύνει και ζητήματα ευρύτερης οικονομικής σημασίας όπως: ο τρόπος ή η έκταση της διενέργειας αποσβέσεων, σχηματισμός προβλέψεων και αποθεματικών, ενιαίος τρόπος αποτίμησης αποθεμάτων, καθιέρωση ακριβούς και ομοιόμορφης οικονομικής ορολογίας κ.λ.π. Έτσι, επικράτησε η λογιστική τυποποίηση να καλείται απλούστερα “Γενικό Λογιστικό Σχέδιο”.

Ένα πλήρες και επιστημονικά θεμελιωμένο Λογιστικό Σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής βασικά :

1. Το σχέδιο λογαριασμών δηλαδή τον πίνακα των πρωτοβάθμιων, δευτεροβάθμιων και άλλων λογαριασμών που πρέπει να χρησιμοποιούνται συστηματικά ταξιθετημένους και κωδικοποιημένους με βάση το δεκαδικό σύστημα ταξιθέτησης λογαριασμών.
2. Το εννοιολογικό περιεχόμενο της χρησιμοποιημένης ορολογίας (να καθορίζεται με ποια έννοια χρησιμοποιούνται οι όροι π.χ. “γήπεδα”, “αποσβέσεις”, “συντήρηση κτιρίου”, κ.λ.π.)
3. Το περιεχόμενο των λογαριασμών και κανόνες σχετικά με τη λειτουργία τους και το πώς συνδέονται (τι περιλαμβάνει κάθε λογαριασμός πότε χρεώνεται ή πιστώνεται κ.λ.π.)
4. Κανόνες αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων της απογραφής τέλους χρήσης.
5. Τα περί προσδιορισμού του κόστους παραγωγής.
6. Υποδείγματα ισολογισμού, λογαριασμού γενικής εκμετάλλευσης και λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης.

Το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο (ΕΓΛΣ-Greek General Chart of Accounts) ορίζεται από το Προεδρικό Διάταγμα 1123 του 1980 (ΠΔ 1123/1980). Σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 1 του Νόμου 1041 του 1980 (Ν 1041/1980), "Το Γενικό Λογιστικό Σχέδιο αποτελεί σύστημα κανόνων ταξινομήσεως των λογιστικών μεγεθών, δια του οποίου σκοπεύεται η τυποποίησης των υπό των οικονομικών μονάδων της Χώρας τηρούμενων λογαριασμών, η καθ' ενιαίο τρόπο λειτουργία και συλλειτουργία αυτών, η βάσει παραδεδεγμένων αρχών και μεθόδων αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων, η σύνταξις και δημοσίευσης τυποποιημένων ισολογισμών, αποτελεσμάτων και λοιπών οικονομικών αποτελεσμάτων και ο εν γένει σχεδιασμός της λογιστικής εις εθνικήν κλίμακα".

Στηρίχθηκε στη φιλοσοφία του γαλλικού μοντέλου, ενώ από το 2006 και έπειτα τηρείται το σχέδιο των λογαριασμών, αλλά ακολουθούνται για τη σύνταξη των οικονομικών

καταστάσεων οι λογιστικές πρακτικές των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης για τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρείες. Θα πρέπει να αναφερθεί το γεγονός ότι οι λογιστικοί υπολογισμοί δεν ταυτίζονται πάντα με τις φορολογικές απαιτήσεις του κράτους, συνεπώς θα πρέπει να τηρείται το σχέδιο λογαριασμών του ΕΓΛΣ, οι λογιστικές πρακτικές των ΔΠΧΠ για τις οικονομικές καταστάσεις και οι φορολογικοί υπολογισμοί που επιτάσσει ο εμπορικός κώδικας και η ελληνική νομολογία των εταιριών για την καταβολή των φόρων. Επίσης, αξίζει να σημειωθεί ότι η ανάλυση πολλών περαιτέρω βαθμίδων λογαριασμών είναι ενδεικτική και υπάρχουν κενοί λογαριασμοί για τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης.

Οι λογαριασμοί του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ταξινομούνται σε δέκα ομάδες, οι οποίες αριθμούνται κατά τη φυσική σειρά των αριθμών 1 έως 9 και 0. Το Σχέδιο για την ομαδοποίηση των λογαριασμών χρησιμοποιεί το κριτήριο του ισολογισμού. Έτσι:

- Οι ομάδες ένα (1) έως οκτώ (8) αφιερώνονται στη γενική λογιστική.
- Η ομάδα εννέα (9) αφιερώνεται στη αναλυτική λογιστική εκμεταλλεύσεως
- Η ομάδα δέκα (0) αφιερώνεται στους λογαριασμούς τάξεως.

Οι ομάδες που καλύπτουν τις ανάγκες της γενικής λογιστικής (συμπεριλαμβανομένου και των λογαριασμών τάξεως) τμηματοποιούνται και χρησιμοποιούνται ως εξής:

- Οι ομάδες ένα (1) έως πέντε (5) περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς του ισολογισμού, δηλαδή εκείνους που στο τέλος της χρήσεως, κατά κανόνα, παρουσιάζουν υπόλοιπα (χρεωστικά ή πιστωτικά) και οι οποία συνθέτουν τον ισολογισμό.

Ειδικότερα:

- Στις ομάδες ένα (1) έως τρία (3) περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί του ενεργητικού.
- Στις ομάδες τέσσερα (4) έως πέντε (5) περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί του παθητικού.
- Οι ομάδες έξι (6) έως οκτώ (8) περιλαμβάνουν τους αποτελεσματικούς λογαριασμούς, οι οποίοι στο τέλος της χρήσεως μηδενίζονται, με τη μεταφορά των υπολοίπων τους αρχικά στους λογαριασμούς γενικής εκμεταλλεύσεως και αποτελεσμάτων χρήσεως και στη συνέχεια σε λογαριασμούς του ισολογισμού.

Ειδικά:

- Στην έκτη (6) ομάδα περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί των οργανικών εξόδων κατ' είδος.

- Στην έβδομη (7) ομάδα περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί των οργανικών εσόδων κατ' είδος.

- Στην όγδοη (8) ομάδα περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί των εκτάκτων και ανόργανων εξόδων και εσόδων, αποτελεσμάτων και συνθέσεως, που είναι απαραίτητοι για τον προσδιορισμό και τη διάθεση του αποτελέσματος της χρήσης.

- Στην ομάδα δέκα (0) περιλαμβάνονται οι λογαριασμοί τάξεως με τους οποίους παρέχονται σημαντικές πληροφορίες και χρήσιμα στατιστικά στοιχεία. Οι λογαριασμοί τάξεως είναι λογαριασμοί ειδικής κατηγορίας, στους οποίους απεικονίζονται και παρακολουθούνται χρήσιμες πληροφορίες καθώς και γεγονότα που δημιουργούν νομικές δεσμεύσεις, χωρίς να επιφέρουν άμεση ποσοτική μεταβολή στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας, η οποία όμως (ποσοτική μεταβολή) είναι δυνατό να επέλθει στο μέλλον. Οι λογαριασμοί τάξεως λειτουργούν πάντοτε αμοιβαία, κατά ζεύγη λογαριασμών, σε αυτόνομο λογιστικό κύκλωμα της ομάδας δέκα (0), χωρίς να υπάρχει δυνατότητα ταυτόχρονης λειτουργίας τους με τους λογαριασμούς ουσίας της γενικής λογιστικής (ομάδων 1-8) και της αναλυτικής λογιστικής εκμεταλλεύσεως (ομάδας 9).

Με τους λογαριασμούς τάξεως παρακολουθούνται ιδίως:

- Αλλότρια περιουσιακά στοιχεία.
- Εγγυήσεις που λαμβάνονται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση απαιτήσεών της.
- Εγγυήσεις που παραχωρούνται από την οικονομική μονάδα για εξασφάλιση υποχρεώσεών της.
- Αμφοτεροβαρείς και άλλης φύσεως συμβάσεις, κατά το ανεκτέλεστο μέρος τους.
- Διάφορες πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία.

2.3 Η έννοια των Παγίων Στοιχείων του Ενεργητικού

2.3.1 Λογιστική Παγίων σύμφωνα με το ΕΓΛΠ

Πάγιο ενεργητικό είναι το σύνολο των αγαθών, αξιών και δικαιωμάτων που προορίζονται να παραμείνουν μακροχρόνια, με την ίδια περίπου μορφή στην επιχείρηση, καθώς και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Στο πάγιο ενεργητικό περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων :

- Ενσώματες ακινητοποιήσεις ή υλικά πάγια στοιχεία (λογ/μοί 10 - 15)
- Ασώματες ακινητοποιήσεις ή άυλα πάγια στοιχεία (λογ/μοί 16.00 - 16.09)
- Έξοδα πολυετούς απόσβεσης (λογ/μοί 16.10 - 16.19)
- Συμμετοχές σε άλλες επιχειρήσεις (λογ/μοί 18.00 - 18.01)
- Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (λογ/μοί 18.02 - 18.16)

Ειδικότερα οι λογαριασμοί της ομάδας είναι:

- 10 Εδαφικές εκτάσεις
- 11 Κτίρια- εγκ/σεις κτιρ. -Τεχνικά έργα
- 12 Μηχ/τα-Τεχ. εγκ/σεις - Λοιπός Μ/κός εξοπλισμός
- 13 Μεταφορικά Μέσα
- 14 Έπιπλα & Λοιπός εξοπλισμός
- 15 Ακινητοποιήσεις υπό Εκτέλεση - Προκαταβολές Κτήσης Παγίων
- 16 Ασώματες Ακινητοποιήσεις & Εξ Πολυετούς Απόσβεσης
- 17 (κενός λογαριασμός)
- 18 Συμμετοχές & Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις
- 19 Πάγιο Ενεργητικό. Υπ/των ή άλλων Κέντρων

Οι λογαριασμοί αυτοί διακρίνονται σε:

1. Ενσώματα πάγια στοιχεία.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία είναι στοιχεία του Ενεργητικού που έχουν φυσική υπόσταση και η οικονομική μονάδα τα αποκτά προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει στην παραγωγική διαδικασία και όχι να μεταπωλήσει σε τρίτους. Λογαριασμοί ενσώματων παγίων στοιχείων είναι:

- 10 Εδαφικές εκτάσεις.

- 11 Κτίρια – Εγκαταστάσεις – Τεχνικά έργα.
- 12 Μηχανήματα – Τεχνικές εγκαταστάσεις – Λοιπός Μηχανολογικός Εξοπλισμός..
- 3 Μεταφορικά Μέσα.
- 14 Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός.
- 15 Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση & προκαταβολές κτήσης πάγιων περιουσιακών στοιχείων.

2. Ασώματα Πάγια και έξοδα πολυετούς απόσβεσης.

Τα ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι στοιχεία του ενεργητικού που δεν έχουν φυσική υπόσταση, είναι άυλα έχουν όμως αξία που απορρέει από συγκεκριμένα ειδικά δικαιώματα και προνόμια της επιχείρησης που κατέχει. Παραδείγματα ασώματων περιουσιακών στοιχείων αποτελούν οι παρακάτω λογαριασμοί:

- 16.00 Υπεραξία της επιχείρησης(φήμη και πελατεία).
- 16.01 Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας(Σήματα, μέθοδοι, κ.λ.π).
- 16.02 Δικαιώματα.

Τα έξοδα πολυετούς απόσβεσης είναι έξοδα που αφορούν μεγάλα χρηματικά ποσά και γίνονται σε μια λογιστική χρήση, αλλά η επιχείρηση τα χρησιμοποιεί και στις επόμενες. Έτσι αν δεν καταχωρηθούν ως λογαριασμοί πάγιου ενεργητικού, αλλά ως λογαριασμοί εξόδων, τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης λογιστικής περιόδου θα επιβαρυνθούν υπέρμετρα σε σχέση με αυτά των επομένων και παράλληλα παραβιάζεται η αρχή της συσχέτισης εσόδων και εξόδων. Παραδείγματα λογαριασμών εξόδων πολυετούς απόσβεσης αποτελούν:

- 16.10 Έξοδα ίδρυσης και πρώτης εγκατάστασης.
- 16.13 Έξοδα αύξησης κεφαλαίου & έκδοσης ομολογιακού δανείου.
- 16.14 Έξοδα κτήσης ακινήτων/δομημάτων.
- 16.11 Έξοδα ερευνών κ.λ.π.

3. Συμμετοχές & Λοιπές μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν οι λογαριασμοί που δεν ανήκουν στις δύο προηγούμενες και περιλαμβάνουν μετοχές, ομολογίες και κάθε είδους επενδύσεις σε επιχειρήσεις οποιασδήποτε νομικής μορφής και που σχεδιάζει να κατέχει για κάποια χρόνια. Παραδείγματα λογαριασμών των συμμετοχών είναι:

- 18.00 Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

- 18.01 Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις.
- 18.02 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων.
- 18.06 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις κατά εταίρων.
- 18.11 Δοσμένες εγγυήσεις κ. λ. π.

2.3.2 Ανάλυση των Λογαριασμών Παγίων κατά ΕΛΠ

Εδαφικές εκτάσεις (λογ/μός 10) : Είναι τα γήπεδα, τα οικόπεδα, τα αγροτεμάχια, τα δάση, τα ορυχεία, τα μεταλλεία, οι φυτείες και γενικά οποιαδήποτε έκταση γης της οποίας η κυριότητα ανήκει στην επιχείρηση. Τα γήπεδα και τα οικόπεδα καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία με την αξία κτήσης . Σαν αξία κτήσης θεωρείται:

1. Κόστος αγοράς
2. Έξοδα ισοπέδωσης οικοπέδου (εκβραχισμοί , ισοπεδώσεις) , διότι έχουν μόνιμο χαρακτήρα.

Όμως θεωρούνται έξοδα και μεταφέρονται στο λογαριασμό «έξοδα κτήσης ακινητοποιήσεων» (λ/μός 16.14) και αποσβένονται τα παρακάτω έξοδα :

1. Έξοδα μεσίτου
2. Έξοδα συμβολαιογράφου
3. Φόρος μεταβίβασης.

Κτίρια - Εγκαταστάσεις κτιρίων - Τεχνικά έργα (λογ/μός 11)

Κτίρια : είναι οικοδομικές κατασκευές που γίνονται με την χρησιμοποίηση δομικών υλικών και προορίζονται για κατοικίες, αποθήκες ή οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή δραστηριότητα της επιχείρησης. Εγκαταστάσεις κτιρίων: είναι οι πρόσθετες εγκαταστάσεις, όπως ηλεκτρικές, υδραυλικές, κλιματιστικές, αποχέτευσης οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτίριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατόν να γίνει εύκολα και χωρίς βλάβη της ουσίας τους ή του κτιρίου. Τεχνικά έργα : είναι οι μόνιμες, κατά κανόνα, τεχνικές κατασκευές με τις οποίες τροποποιείται το φυσικό περιβάλλον, με σκοπό την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης (π.χ. δρόμοι, πλατείες, λιμάνια, φράγματα κλπ) Τα κτίρια και οι εγκαταστάσεις καταχωρούνται με:

- A. Την αξία κτήσης.

Β.. Με την αξία επεκτάσεων ή προσθηκών με την αξία βελτιώσεων και τα ποσά αποζημιώσεων που καταβάλλει η εταιρία στους παλιούς ενοικιαστές(σε περίπτωση αγοράς του κτιρίου)

Επέκταση, προσθήκη, βελτίωση, συντήρηση και επισκευή ενσώματων παγίων στοιχείων

Επέκταση ή προσθήκη κτιρίου, κτιριακής εγκατάστασης και τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση του όγκου, του μεγέθους ή της ωφελιμότητάς του που γίνεται με την χρησιμοποίηση, κατά κανόνα, δομικών υλικών.

Βελτίωση ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει σαν αποτέλεσμα είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή την βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

Το κόστος των επεκτάσεων, προσθηκών και βελτιώσεων προσαυξάνει την αξία κτήσης των παγίων περιουσιακών στοιχείων και καταχωρείται στους σχετικούς λογ/μούς αυτών των στοιχείων.

Επισκευή ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι η αντικατάσταση ή επιδιόρθωση, με σκοπό την επαναφορά του παγίου στο επίπεδο της παραγωγικής του ικανότητας ή των συνθηκών λειτουργίας του πριν από την βλάβη.

Συντήρηση ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι η τεχνολογική επέμβαση που γίνεται σ' αυτό, με σκοπό να διατηρείται στην αρχική του παραγωγική ικανότητα, για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα.

Τα έξοδα επισκευής και συντήρησης των παγίων περιουσιακών στοιχείων είναι κόστος τρέχουσας μορφής και καταχωρούνται στους λογ/μούς των εξόδων κατ' είδος της ομάδας 6. Εκτός τα μεσιτικά έξοδα, συμβολαιογραφικά κλπ που ισχύουν ότι και στα οικόπεδα.

Μηχανήματα - Τεχνικές εγκαταστάσεις - Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός (λ/μός 12)

Μηχανήματα: είναι οι μηχανολογικές κατασκευές της επιχείρησης μόνιμα εγκατεστημένες ή κινητές, οι οποίες χρησιμεύουν για να αποσπών από τη φύση, να επεξεργάζονται ή να μετασχηματίζουν υλικά αγαθά ή για να παράγουν υπηρεσίες που αποτελούν το αντικείμενο δραστηριότητάς της.

Τα μηχανήματα και οι τεχνικές εγκαταστάσεις καταχωρούνται με την αξία κτήσης τους, θεωρείται η τιμολογιακή αξία αγοράς μειούμενη με τις τυχόν εκπτώσεις ταμειακές και

εμπορικές και απαλλαγμένη από τους τόκους που καταβάλλει ο αγοραστής στο προμηθευτή. Ειδικά η αξία κτήσης προσ αυξάνεται:

1. Με τα ειδικά έξοδα αγοράς (μεταφορικά, δασμούς, ασφάλιστρα, έξοδα εκτελωνισμού κλπ)

2. Με την αξία επεκτάσεων , προσθηκών και βελτιώσεων.

3. Με τα έξοδα εκπαίδευσης χειριστών και διαρρύθμισης χώρων για λειτουργία των Μηχανημάτων

Τεχνικές εγκαταστάσεις : είναι τεχνικές κατασκευές και γενικά διευθετήσεις που γίνονται για τη μόνιμη εγκατάσταση μηχανημάτων και την σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα της επιχείρησης, οι οποίες χωρίς να συσχετίζονται με τα μηχανήματα έχουν σχέση με το παραγωγικό και γενικά με το λειτουργικό κύκλωμά της (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης,).

Επέκταση ή προσθήκη μηχανημάτων, τεχνικής εγκατάστασης και μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σ' αυτά και αυξάνει το μέγεθος και κατά κανόνα την παραγωγική τους δυναμικότητα.

Βελτίωση ενσώματου παγίου περιουσιακού στοιχείου είναι κάθε μεταβολή που γίνεται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει σαν αποτέλεσμα είτε την αύξηση του χρόνου της ωφέλιμης ζωής του, είτε την αύξηση της παραγωγικότητάς του, είτε τη μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποίησής του.

Λοιπός μηχανολογικός εξοπλισμός : της επιχείρησης είναι ό,τι δεν είναι δυνατόν να ενταχθεί στις προηγούμενες κατηγορίες εξοπλισμού και είναι : φορητά μηχανήματα χειρός (λογ/μός 12.02), εργαλεία (λ/μός 12.03), καλούπια-ιδιοκατασκευές (λ/μός 12.04), μηχανολογικά όργανα μετρήσεων, πειραματισμών ή ελέγχων (λ/μός 12.05)

Μεταφορικά μέσα (λογ/μός 13) :

Στους υπολογαριασμούς του 13 παρακολουθούνται κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων, ή υλικών) είτε μέσα στους χώρους εκμετάλλευσης, είτε έξω από αυτούς. Τα μεταφορικά μέσα καταχωρούνται με: Την αξία κτήσης ή ιδιοκατασκευής. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι σαν τιμή κτήσης θεωρείται η τιμολογιακή αξία αγοράς μειούμενη με τις τυχόν εκπτώσεις ταμειακές και εμπορικές και απαλλαγμένη από τους τόκους που καταβάλλει ο αγοραστής στο προμηθευτή . Ειδικά η αξία κτήσης προσ αυξάνεται και ισχύει ότι και για τα μηχανήματα.

Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός (λογ/μός 14) :

Στους υπολογαριασμούς που παρακολουθούνται τα εντός και εκτός εκμετάλλευσης έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός των διαφόρων κτιριακών εγκαταστάσεων της (π.χ. γραφείων, εργαστηρίων, καταστημάτων, αποθηκών). Στο λοιπό εξοπλισμό περιλαμβάνονται σκεύη (λογ/μός 14.01),μηχανές γραφείου(λογ/μός 14.02), ηλεκτρονικοί υπολογιστές και ηλεκτρονικά συγκροτήματα (λογ/μός 14.03), μέσα αποθήκευσης και μεταφοράς (λογ/μός 14.04) και άλλα. Τα έπιπλα καταχωρούνται με: την αξία κτήσης τους και σαν τιμή κτήσης θεωρείται η τιμολογιακή αξία αγοράς μειούμενη με τις τυχόν εκπτώσεις ταμειακές και εμπορικές και απαλλαγμένη από τους τόκους που καταβάλλει ο αγοραστής στο προμηθευτή, δηλαδή ότι ισχύει και για τα μηχανήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ (I.F.R.S)

3.1 Η σημασία εφαρμογής των ΔΛΠ

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αποτελούν την κωδικοποίηση των γενικά αποδεκτών Λογιστικών Αρχών, Κανόνων, Μεθόδων, Κανονισμών και Διαδικασιών και Πολιτικών, η καθιέρωση των οποίων οδηγεί σε ομοιομορφία κατάρτισης των λογιστικών καταστάσεων και συνεπώς σε ακριβή, αληθή και ομοιόμορφη πληροφόρηση των χρηστών τους (μετόχων, διοίκησης, επενδυτών, εργαζομένων, πιστωτών, δημοσίων και δημοτικών αρχών, τραπεζών, καταναλωτών κ.λπ.). Τα Δ.Λ.Π. πρέπει να ακολουθούνται από τους λογιστές και να ελέγχονται από τα αρμόδια όργανα (εσωτερικούς ελεγκτές κ.λπ.) κατά την κατάρτιση των λογιστικών καταστάσεων μιας επιχείρησης ή οργανισμού.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα επικεντρώνονται στα πλέον βασικά θέματα και δεν είναι υπερβολικά πολύπλοκα, ώστε να μπορούν να εφαρμόζονται από όλες τις χώρες. Τα Δ.Λ.Π. δεν είναι υπεράνω των Εθνικών Προτύπων μιας χώρας αλλά:

- (α). Πάρα πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει τα Δ.Λ.Π. βάσει νόμου όπως π.χ. η Ελλάδα.
- (β). Σε άλλες χώρες τα Δ.Λ.Π. υιοθετούνται υποχρεωτικά από τα μέλη των επαγγελματικών Οργανώσεων των Λογιστών όπως π.χ. η Κύπρος.
- (γ). Ορισμένες χώρες αναπροσαρμόζουν τα δικά τους εθνικά λογιστικά πρότυπα για να τα εναρμονίσουν με τα Δ.Λ.Π. όπως η Μεγάλη Βρετανία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνώρισε τη σημασία και τον σημαντικό ρόλο των Δ.Λ.Π. στην εναρμόνιση των διεθνών λογιστικών αρχών, κανόνων, κανονισμών και πρακτικών και πρότεινε όπως από το 2005, τα Δ.Λ.Π. εφαρμοστούν υποχρεωτικά από όλες τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες στα χρηματιστήρια αξιών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει Λογιστικές Οδηγίες (Directives), όπως οι: 78/660, 83/349, 86/635 κ.λπ., οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στην ελληνική εμπορική νομοθεσία και στην νομοθετημένη λογιστική τυποποίηση (Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο - Ε.Γ.Λ.Σ. και Κλαδικά Λογιστικά Σχέδια).

Στη χώρα μας, το Σώμα Ορκωτών Λογιστών (Σ.Ο.Λ.) και από το 1993, το Σώμα των Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών Α.Ε. συνέβαλε στη μετάφραση και έκδοση όλων των σε ισχύ Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και Διερμηνειών και την ενσωμάτωση των Λογιστικών

Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (4, 7, 8 κ.λπ.) στην ελληνική εμπορική νομοθεσία (Κ.Ν. 2190/1920 κ.λπ.), αλλά και την κατάρτιση του ΕΓΛΣ και των κλαδικών τοιούτων. Τελικά η πλήρης εφαρμογή των Δ.Α.Π. παρουσιάζει πλεονεκτημάτων, από τα οποία τα σπουδαιότερα είναι:

1. Οι χρήστες των Λογιστικών Καταστάσεων θα έχουν ομοιόμορφες και συγκρίσιμες πληροφορίες για όλες τις επιχειρήσεις και θα μπορούν έτσι να παίρνουν τις σωστές οικονομικές αποφάσεις.

2. Θα εξασφαλίσουν αξιοπιστία, ακρίβεια και συνέπεια των λογιστικών καταστάσεων σε διεθνές επίπεδο και θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των χρηστών των λογιστικών καταστάσεων όχι μόνο προς όφελος των ιδίων, αλλά και της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα.

3. Θα συμβάλλουν στην σωστή και αξιόπιστη κατάρτιση των εθνικών λογαριασμών και του Κρατικού Προϋπολογισμού λόγω της ομοιομορφίας και συγκρισιμότητας των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων

4. Οι πολυεθνικές επιχειρήσεις θα εξοικονομήσουν χρόνο και έξοδα λόγω του ότι δεν θα χρειάζεται να ετοιμάσουν λογιστικές καταστάσεις σε κάθε χώρα που έχουν εργασίες με βάση διαφορετικά πρότυπα, κανόνες και κανονισμούς.

5. Θα εμποδίσουν σε μεγάλη έκταση την χρησιμοποίηση της «δημιουργικής» λογιστικής και την ωραιοποίηση των στοιχείων των λογιστικών καταστάσεων.

6. Οι οικονομικές καταστάσεις θα παρουσιάζουν την πραγματική οικονομική θέση της επιχείρησης, την πραγματική οικονομική απόδοσή της και τις ταμιακές ροές μετά την πλήρη εφαρμογή και συμμόρφωση με τα Δ.Α.Π. και τις αντίστοιχες διερμηνείες.

7. Οι αναπτυσσόμενες χώρες θα εξοικονομήσουν χρόνο και έξοδα λόγω του ότι δεν θα χρειαστεί να ετοιμάσουν και να εκδώσουν τα δικά τους πρότυπα.

8. Τα ΔΑΠ είναι αποδεκτά για την εισαγωγή εταιριών σχεδόν σε όλες τις διεθνείς χρηματαγορές. Θα μπορούσαμε όμως να διαβλέψουμε ορισμένα μειονεκτήματα ή περιορισμούς με την καθιέρωση και εφαρμογή των Δ.Α.Π. όπως:

1. Ορισμένα πρότυπα μπορεί να μην είναι σχετικά ή εφαρμόσιμα σε κάποιες χώρες λόγω κοινωνικών οικονομικών και πολιτισμικών ή θρησκευτικών διαφορών.

2. Θα είναι υπερβολή να επικαλούμαστε συνεχώς τα Δ.Α.Π. για την επίλυση παντός προβλήματος και κάθε κακής καταστάσεως και ζημίας ιδιαίτερα όταν οφείλονται σε ανθρώπινα λάθη και παραλήψεις.

3. Μπορεί ο σκοπός των λογιστικών καταστάσεων να είναι διαφορετικός σε κάθε χώρα. Σε ορισμένες χώρες ο κύριος σκοπός των λογιστικών καταστάσεων είναι να δώσουν

πληροφορίες στις φορολογικές αρχές για τον καταλογισμό του φόρου εισοδήματος ή άλλων φόρων, ενώ σε άλλες χώρες είναι να δώσουν πληροφορίες σε διάφορες κατηγορίες χρηστών για την λήψη ορθολογικών επενδυτικών και άλλων οικονομικών καταστάσεων

3.2. ΔΛΠ που εκδόθηκαν μέχρι σήμερα

- Δ.Λ.Π. 1 Παρουσίαση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (αναθεωρήθηκε 12/03) 8/97
- Δ.Λ.Π. 2 Αποθέματα (αναθεωρήθηκε 12/03) 12/93
- Δ.Λ.Π. 7 Καταστάσεις Ταμιακών Ροών 12/92
- Δ.Λ.Π. 8 Λογιστικές Αρχές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Βασικά Λάθη 12/03
- Δ.Λ.Π. 10 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού (οψιγενή γεγονότα) (αναθεωρήθηκε 12/03) 1/95
- Δ.Λ.Π. 11 Συμβάσεις Κατασκευής Έργων 12/93
- Δ.Λ.Π. 12 Φόροι Εισοδήματος 10/96
- Δ.Λ.Π. 14 Οικονομικές Πληροφορίες κατά Τομέα 8/97
- Δ.Λ.Π. 15 Πληροφορίες που Αντικατοπτρίζουν τις Επιδράσεις από τις Μεταβολές των Τιμών (αποσύρθηκε 12/03) 12/93
- Δ.Λ.Π. 16 Ενσώματες Ακινητοποιήσεις - Ενσώματα Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού (αναθεωρήθηκε 12/03) 12/93
- Δ.Λ.Π. 17 Μισθώσεις (αναθεωρήθηκε 12/03) 2/98
- Δ.Λ.Π. 18 Έσοδα 12/93
- Δ.Λ.Π. 19 Παροχές σε εργαζομένους 2/98
- Δ.Λ.Π. 20 Λογιστικός Χειρισμός Κρατικών Επιχορηγήσεων και Γνωστοποίηση Κρατικής Υποστήριξης 1/95
- Δ.Λ.Π. 21 Οι Επιδράσεις των Μεταβολών στις Τιμές (ξένου) Συναλλάγματος (αναθεωρήθηκε 12/03) 12/93
- Δ.Λ.Π. 22 Ενοποιήσεις Επιχειρήσεων (αντικαταστάθηκε από το Δ.Π.Χ.Π 3) 12/93
- Δ.Λ.Π. 23 Κόστος Δανεισμού 1/95
- Δ.Λ.Π. 24 Γνωστοποιήσεις Συνδεομένων Μερών 1/95
- Δ.Λ.Π. 26 Λογιστικός Χειρισμός και Παρουσίαση από Προγράμματα Παροχών Συνταξιοδότησης (Αποχώρησης) 1/95

- Δ.Λ.Π. 27 Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και Λογιστική Επενδύσεων σε Ουγατρικές (αναθεωρήθηκε 12/03) 1/95
- Δ.Λ.Π. 28 Λογιστικός Χειρισμός Επενδύσεων σε Συνδεδεμένες (συγγενείς) Επιχειρήσεις (αναθεωρήθηκε_12/03) 1/95
- Δ.Λ.Π. 29 Χρηματοοικονομική Παρουσίαση σε Οικονομίες με Υπερπληθωρισμό 1/95
- Δ.Λ.Π. 30 Γνωστοποιήσεις στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις Τραπεζών και Όμοιων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων 1/95
- Δ.Λ.Π. 31 Χρηματοοικονομική Παρουσίαση των Δικαιωμάτων σε Κοινοπραξίες (αναθεωρήθηκε 12/03) 1/95
- Δ.Λ.Π. 32 Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποίηση και Παρουσίαση (αναθεωρήθηκε 12/03) 1/95
- Δ.Λ.Π. 33 Κέρδη ανά Μετοχή (αναθεωρήθηκε 12/03) 2/97
- Δ.Λ.Π. 34 Ενδιάμεση Χρηματοοικονομική Έκθεση Ενδιάμεσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις 2/98
- Δ.Λ.Π. 35 Διακοπτόμενες Δραστηριότητες (αντικαταστάθηκε από το Δ.Π.Χ.Π 5) 6/98
- Δ.Λ.Π. 36 Μείωση της Αξίας Περιουσιακών Στοιχείων (Ενεργητικού), (αναθεωρήθηκε 03/04) 6/98
- Δ.Λ.Π. 37 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία Ενεργητικού (απαιτήσεις) 9/98
- Δ.Λ.Π. 38 Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία - Ασώματες ακινητοποιήσεις (αναθεωρήθηκε 03/04) 9/98
- Δ.Λ.Π. 39 Χρηματοπιστωτικά Μέσα: Αναγνώριση (καταχώρηση) και αποτίμηση (αναθεωρήθηκε 04/05) 2/99
- Δ.Λ.Π. 40 Επενδύσεις σε ακίνητα - Επενδυτικά πάγια (αναθεωρήθηκε 03/04) 4/00
- Δ.Λ.Π. 41 Γεωργία 2/01

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΔΛΠ 16 ΥΛΙΚΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

4.1 Σκοπός ΔΛΠ 16

Ο σκοπός του ΔΛΠ 16 είναι να καθορίσει τον πρότυπο λογιστικό χειρισμό για τα υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού (ακίνητη ιδιοκτησία, μηχανήματα και εξοπλισμό), ούτως ώστε οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να διακρίνουν και να κατανοήσουν πληροφορίες για την επένδυση της οντότητας στα υλικά πάγια στοιχεία του ενεργητικού της καθώς και τις μεταβολές στην εν λόγω επένδυση.

Τα κύρια θέματα στη λογιστικοποίηση των υλικών πάγιων στοιχείων ενεργητικού είναι:

- (α) η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού
- (β) ο καθορισμός της λογιστικής τους αξίας, και
- (γ) ο καθορισμός των αποσβέσεων και των ζημιών απομείωσής τους

4.2 Πεδίο Εφαρμογής

Όσα ορίζει το ΔΛΠ 16 πρέπει να εφαρμόζονται για όλα τα υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού εκτός εάν υπάρχει επιτρεπόμενος ή υποχρεωτικός εναλλακτικός χειρισμός, για συγκεκριμένο στοιχείο, ο οποίος ορίζεται από άλλο ΔΛΠ π.χ. ΔΛΠ 17. Το πρότυπο αυτό *δεν* καλύπτει:

(α) υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού που ταξινομούνται ως «κατεχόμενα για πώληση» Σε αυτή την περίπτωση εφαρμόζεται το Δ.Π.Χ.Π. Νο 5 «Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 5

(β) βιολογικά στοιχεία ενεργητικού που σχετίζονται με γεωργικές δραστηριότητες. Σε αυτή την κατηγορία εφαρμόζεται το ειδικό πρότυπο ΔΛΠ Νο 41 «Γεωργία»

(γ) την αναγνώριση και επιμέτρηση στοιχείων ενεργητικού που αφορούν σε εξερεύνηση και αξιολόγηση πηγών ορυκτού πλούτου (βλέπε ΔΠΧΑ 6), και

(δ) δικαιώματα εξερεύνησης και εξόρυξης πετρελαίου, ορυκτών, φυσικού αερίου, κ.λπ. Σε αυτή την κατηγορία περιουσιακών στοιχείων εφαρμόζεται το Δ.Π.Χ.Π. Νο 6 «Ερευνα και αξιολόγηση ορυκτών πόρων».

Όμως, το ΔΛΠ 16 καλύπτει ακίνητη ιδιοκτησία, μηχανήματα και εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στην ανάπτυξη ή συντήρηση των στοιχείων που αναφέρονται στη (β) και τη (δ) περίπτωση .

Με σχετική τροποποίηση των ΔΛΠ 16 και ΔΛΠ 40 που έγινε το Μάιο του 2008 τα ακίνητα τα οποία κατασκευάζονται ή αναπτύσσονται για μελλοντική χρήση ως ακίνητα για επένδυση εμπίπτουν στις πρόνοιες του ΔΛΠ 40 (και όχι του ΔΛΠ 16 όπως ίσχυε μέχρι το 2008). Μία οντότητα η οποία χρησιμοποιεί το μοντέλο κόστους του ΔΛΠ 40 για λογιστικοποίηση των ακινήτων για επένδυση, θα πρέπει να χρησιμοποιεί το μοντέλο κόστους που επεξηγείται στο ΔΛΠ 16.

Η λογιστική των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει επίσης να συνδυάζεται με τα ακόλουθα λογιστικά πρότυπα. ΔΛΠ «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων». Το σχετικό πρότυπο καθορίζει κανόνες αναγνώρισης και επιμέτρησης περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους. Και το Δ.Λ.Π. Νο 40 «Επενδύσεις σε Ακίνητα». Το σχετικό πρότυπο καθορίζει τους κανόνες κατάταξης και επιμέτρησης ακινήτων ως επενδυτικά. Θα πρέπει να αξιολογείται η συνδυαστική του εφαρμογή στις περιπτώσεις κατάταξης ακινήτων, και στις περιπτώσεις μεταφοράς ακινήτων από ή προς τα πάγια λόγω αλλαγής στην λειτουργική τους χρήση.

4.2 Ανάλυση ορισμών που περιγράφονται στο πρότυπο

Ανακτήσιμο ποσό ενός στοιχείου ενεργητικού είναι το υψηλότερο εκ των εξής δύο ποσών:

- (α) της δίκαιης του/της αξίας μείον κόστη πώλησης, και
- (β) της αξίας χρήσης του/της.

Αξία για τη συγκεκριμένη οντότητα είναι η παρούσα αξία των ταμειακών ροών τις οποίες η οντότητα αναμένει ότι θα προκύψουν από τη συνεχιζόμενη χρήση του στοιχείου ενεργητικού και την εκποίησή του στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του ή οι ταμειακές ροές που αναμένονται να προκύψουν όταν γίνει διακανονισμός μίας υποχρέωσης.

Απόσβεση είναι η συστηματική κατανομή του αποσβεστέου ποσού ενός στοιχείου ενεργητικού στην ωφέλιμη ζωή του.

Αποσβεστέο ποσό είναι το κόστος ενός στοιχείου ενεργητικού, ή άλλο ποσό που αντικαθιστά το κόστος, μείον η υπολειμματική του αξία.

Δίκαιη αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού μπορεί να ανταλλαχθεί (ή μία υποχρέωση να διευθετηθεί) μεταξύ πληροφορημένων, πρόθυμων μερών σε μία «συναλλαγή ίσων αποστάσεων».

Ζημιά απομείωσης είναι το ποσό κατά το οποίο η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού υπερβαίνει την ανακτήσιμη του αξία.

Κόστος είναι το ποσό των μετρητών ή ισοδύναμων μετρητών που πληρώθηκαν ή η δίκαιη αξία άλλου αντιτίμου που δόθηκε για την απόκτηση ενός στοιχείου ενεργητικού κατά την απόκτηση ή κατασκευή του ή, όπου εφαρμόζεται, το ποσό που αποδίδεται στο στοιχείο ενεργητικού κατά την αρχική του αναγνώριση, σύμφωνα με τις συγκεκριμένες πρόνοιες άλλων ΔΛΠ/ΔΠΧΑ π.χ. ΔΠΧΑ 2.

Λογιστική αξία είναι το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού αναγνωρίζεται μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

Υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού είναι στοιχεία με φυσική υπόσταση:

(α) τα οποία κατέχονται για χρήση στην παραγωγή ή προσφορά προϊόντων/υπηρεσιών, για εκμίσθωση σε τρίτους ή για διοικητικούς σκοπούς, και

(β) αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για περισσότερες από μία περιόδους.

Υπολειμματική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού είναι η υπολογιζόμενη αξία την οποία η οντότητα θα αποκόμιζε **τόρα** από την εκποίηση του στοιχείου ενεργητικού, μετά από την αφαίρεση των υπολογιζόμενων κοστών εκποίησης, εάν το στοιχείο ενεργητικού ήταν ήδη στην ηλικία και στην κατάσταση που αναμένεται στο τέλος της ωφέλιμης ζωής του.

Ωφέλιμη ζωή είναι:

(α) η περίοδος κατά την οποία ένα στοιχείο ενεργητικού αναμένεται ότι θα είναι διαθέσιμο για χρησιμοποίηση από την οντότητα, ή

(β) ο αριθμός των μονάδων που αναμένεται να παραγάγει το στοιχείο για την οντότητα

4.3 Αναγνώριση και γενικοί κανόνες για τα στοιχεία του Πάγιου Ενεργητικού

Σύμφωνα με το «Πλαίσιο για την ετοιμασία και παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων» , ένα στοιχείο ενεργητικού είναι: Ένας πόρος, που ελέγχεται από την οντότητα, ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος, η χρήση του

οποίου αναμένεται να οδηγήσει σε εισροή μελλοντικών οικονομικών οφελών προς την οντότητα.

Το κόστος ενός στοιχείου υλικών πάγιων στοιχείων ενεργητικού πρέπει να αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού μόνον όταν:

- (α) αναμένονται πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση του, και
- (β) το κόστος του στοιχείου μπορεί να επιμετρηθεί με αξιοπιστία.

Τα ανταλλακτικά και ο εξοπλισμός συντήρησης συνήθως λογιστικοποιούνται ως αποθέματα και αναγνωρίζονται στο κέρδος ή ζημιά όπως καταναλώνονται. Όμως, τα σημαντικά ανταλλακτικά και ο εφεδρικός εξοπλισμός πληρούν τον ορισμό του «υλικού πάγιου στοιχείου ενεργητικού» όταν η οντότητα αναμένει να τα χρησιμοποιήσει για πέραν της μίας περιόδου. Ομοίως, εάν τα ανταλλακτικά και ο εξοπλισμός συντήρησης μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε σχέση με ένα συγκεκριμένο στοιχείο του υλικού πάγιου ενεργητικού, τότε λογιστικοποιούνται ως υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού. Το ΔΛΠ 16 δεν καθορίζει τη μονάδα μέτρησης για σκοπούς αναγνώρισης των στοιχείων ενεργητικού, δηλαδή δεν καθορίζει τι αποτελεί στοιχείο υλικού πάγιου ενεργητικού. Ως εκ τούτου χρειάζεται υποκειμενική κρίση στην εφαρμογή των κριτηρίων αναγνώρισης των στοιχείων ενεργητικού στις συγκεκριμένες συνθήκες κάθε οντότητας, π.χ. ίσως να χρειάζεται να αθροίζονται διάφορα στοιχεία τα οποία είναι από μόνα τους ασήμαντα, όπως καλούπια, εργαλεία κ.λπ., και να εφαρμόζονται τα κριτήρια αναγνώρισης στη συνολική αξία.

Αρχικά Κόστη

Κάποια στοιχεία υλικού πάγιου ενεργητικού μπορεί να αποκτηθούν για σκοπούς ασφάλειας ή για περιβαλλοντικούς λόγους. Αυτά τα στοιχεία πληρούν τον κανόνα αναγνώρισης ως υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού λόγω του ότι υποβοηθούν την οντότητα να αποκομίσει αυξημένα μελλοντικά οικονομικά οφέλη από άλλα σχετιζόμενα στοιχεία ενεργητικού, τα οποία δεν θα απεκόμιζε εάν δεν αποκτούσε τα εν λόγω στοιχεία, π.χ. ένας κατασκευαστής χημικών προϊόντων μπορεί να εγκαταστήσει μία νέα συσκευή επεξεργασίας χημικών, για να συμμορφωθεί με περιβαλλοντολογικές πρόνοιες που αφορούν στην κατασκευή και αποθήκευση επικίνδυνων χημικών.

Ο σχετικός εξοπλισμός της συσκευής αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού διότι χωρίς τη συσκευή η οντότητα δεν μπορεί να κατασκευάσει και να πωλήσει χημικά προϊόντα. Ανεξάρτητα από το πιο πάνω, η λογιστική αξία των πιο πάνω στοιχείων ενεργητικού υφίσταται έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με το ΔΛΠ 36.

Μεταγενέστερα Κόστη

Σύμφωνα με το γενικό κανονισμό αναγνώρισης της Παραγράφου 2.2, η οντότητα δεν αναγνωρίζει στη λογιστική αξία των υλικών πάγιων στοιχείων το κόστος συντήρησης των σχετικών στοιχείων ενεργητικού π.χ. εργατικά κόστη και αναλώσιμα υλικά.

Κόστη Αντικατάστασης και Επιμήκυνσης της Αντικατάστασης

Ορισμένα μέρη των υλικών πάγιων στοιχείων μπορεί να χρειάζονται αντικατάσταση σε τακτά χρονικά διαστήματα π.χ. αντικατάσταση καθισμάτων σε αεροπλάνα ή λεωφορεία. Επιπρόσθετα, ορισμένα στοιχεία μπορεί να αποκτηθούν ούτως ώστε να μειωθεί η συχνότητα της αντικατάστασης άλλων υφιστάμενων μερών ενός υλικού πάγιου στοιχείου π.χ. αντικατάσταση των εσωτερικών τοίχων ενός κτιρίου. Σύμφωνα με το γενικό κανονισμό αναγνώρισης της Παραγράφου 2.2 το κόστος αντικατάστασης αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία των υλικών πάγιων στοιχείων εάν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Η λογιστική αξία των μερών που αντικαθιστούνται αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις πρόνοιες αναγνώρισης του ΔΛΠ 16 (Παράγραφος 9.1).

Η επιχείρηση εφαρμόζει το ΔΛΠ 2 για τα κόστη υποχρεώσεων κατεδάφισης/αχρήστευσης, απόσυρσης και αποκατάστασης του χώρου στον οποίο εγκαταστάθηκε ένα πάγιο στοιχείο το οποίο χρησιμοποιήθηκε για να παραχθούν αποθέματα κατά τη διάρκεια μίας συγκεκριμένης περιόδου. Οι υποχρεώσεις για τα κόστη τα οποία έγιναν λογιστικοποιούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 2 ή το ΔΛΠ 16 αναγνωρίζονται και επιμετρούνται σύμφωνα με το ΔΛΠ 37.

Παραδείγματα κοστών τα οποία δεν είναι κόστη ενός υλικού πάγιου στοιχείου είναι:

- (α) κόστη δημιουργίας νέας εγκατάστασης
- (β) κόστη εισαγωγής ενός νέου προϊόντος ή υπηρεσίας (συμπεριλαμβανομένων του κόστους διαφήμισης και προώθησης)
- (γ) κόστη εκπαίδευσης προσωπικού, και
- (δ) διοικητικά και άλλα γενικά κόστη.

Κόστη Τακτικής Κύριας Επιθεώρησης

Σε ορισμένες περιπτώσεις η συνεχής χρήση ενός υλικού πάγιου στοιχείου προϋποθέτει την τακτική κύρια επιθεώρησή του για βλάβες (π.χ. αεροπλάνα), ανεξάρτητα από το εάν κάποια στοιχεία αντικαθιστούνται ή όχι. Σε κάθε κύρια συντήρηση το κόστος αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του υλικού πάγιου στοιχείου ως αντικατάσταση νοουμένου ότι πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Οποιαδήποτε εναπομείνασα λογιστική αξία του

κόστους της προηγούμενης επιθεώρησης, ως ξεχωριστή από τα φυσικά στοιχεία, αναγνωρίζεται. Αυτό γίνεται ανεξάρτητα από το εάν το κόστος της προηγούμενης επιθεώρησης αναγνωρίστηκε στη συναλλαγή κατά την οποία το στοιχείο αποκτήθηκε ή κατασκευάστηκε. Εάν επιβάλλεται, χρησιμοποιείται το υπολογιζόμενο κόστος μίας παρόμοιας μελλοντικής επιθεώρησης ως ένδειξη του τι ήταν το κόστος επιθεώρησης όταν το στοιχείο αποκτήθηκε ή κατασκευάστηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ & ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΛΠ 16 ΚΑΙ ΕΛΠ

Οι κυριότερες ομοιότητες αλλά και διαφορές ανάμεσα στα όσα ορίζει το ΔΛΠ 16 για τις Ενσώματες Ακινήτοποιήσεις και το Ελληνικό Λογιστικό Πρότυπο είναι οι εξής:

1. Το ΔΛΠ αφορά όλα τα ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια εκτός από ακίνητα επένδυσης, ενώ το ΕΛΠ αφορά όλα τα ενσώματα πάγια χωρίς να γίνονται διακρίσεις σε ιδιοχρησιμοποιούμενα πάγια ή προς πώληση ή επένδυση.
2. Κατά ΔΛΠ καταχωρούνται τα πάγια εφόσον τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην επιχείρηση και το κόστος μπορεί να προσδιορισθεί αξιόπιστα, ενώ κατά ΕΛΠ, καταχωρούνται τα πάγια εφόσον είναι κυριότητα της επιχείρησης.
3. Στα ΔΛΠ, στην αρχική αξία των ακινήτων καταχωρείται, η συμβολαιογραφική αξία, τα έξοδα κτήσεως των ακινήτοποιήσεων και οι τόκοι της κατασκευαστικής περιόδου. Ενώ στα ΕΛΠ, στην αρχική αξία των ακινήτων καταχωρείται μόνο η συμβολαιογραφική αξία, ενώ όλα τα υπόλοιπα έξοδα που γίνονται, θεωρούνται έξοδα πολυετούς απόσβεσης
4. Τόσο το ΔΛΠ, όσο και το ΕΛΠ, στην αρχική αξία των υπόλοιπων παγίων καταχωρείται η τιμολογιακή αξία και τα ειδικά έξοδα κτήσης τους.
5. Οι μεταγενέστερες δαπάνες προσauξάνουν την αξία των παγίων μόνο εφόσον αυξάνει η ωφέλιμη ζωή του παγίου, κατά ΔΛΠ και ΕΛΠ.
6. Σύμφωνα με το ΔΛΠ, γίνεται μεταγενέστερη αποτίμηση με τη Βασική μέθοδο (το κόστος κτήσης) ή την Εναλλακτική μέθοδο (της εύλογης αξίας τους). Όταν η εύλογη αξία διαφέρει πολύ από την λογιστική απαιτείται επανεκτίμηση της αξίας του παγίου ενώ όταν υπάρχουν σημαντικές μεταβολές στην εύλογη αξία απαιτείται ετήσια επανεκτίμηση ,ενώ εάν οι μεταβολές είναι ασήμαντες απαιτείται επανεκτίμηση κάθε 3-5 χρόνια . Η πιστωτική διαφορά της αναπροσαρμογής καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν διανέμεται . Σύμφωνα με το ΕΛΠ επιτρέπεται η αναπροσαρμογή της αξίας μόνο για τα ακίνητα, σύμφωνα με συντελεστές που καθορίζονται από το Υπ. Οικονομικών. Η υπεραξία που προκύπτει κεφαλαιοποιείται με έκδοση μετοχών που διανέμεται δωρεάν στους μετόχους.

7. Κατά το ΔΛΠ, τα πάγια στοιχεία υπόκεινται σε απομείωση όταν η λογιστική τους αξία μειωθεί κάτω από το ανακτήσιμο ποσό, ενώ κατά το ΕΛΠ, μπορεί να δημιουργηθεί πρόβλεψη σε περίπτωση υποτίμησης αρκεί η υποτίμηση να είναι διαρκής.
8. Σύμφωνα με το ΔΛΠ, οι αποσβέσεις γίνονται με βάση την ωφέλιμη ζωή του και τον προσδοκώμενο ρυθμό ανάλωσης των οικονομικών, ενώ με το ΕΛΠ, οι αποσβέσεις γίνονται με βάση φορολογικούς συντελεστές και δεν συμφωνούν πάντα με την ωφέλιμη ζωή του παγίου.
9. Βάση με το ΔΛΠ, όταν το κόστος κάποιου τμήματος ενός σύνθετου παγίου στοιχείου είναι μεγάλο, τότε αυτό θα πρέπει να αποσβεσθεί ξεχωριστά, ενώ βάση το ΕΛΠ, οι αποσβέσεις σύνθετων παγίων γίνονται με βάση φορολογικούς συντελεστές.
10. Τα σημαντικά ανταλλακτικά και ο εφεδρικός εξοπλισμός, στο ΔΛΠ, εφόσον πληρούν την έννοια του ενσώματου παγίου αντιμετωπίζονται σαν πάγια, ενώ με το ΕΛΠ, τα ανταλλακτικά εντάσσονται πάντα στην κατηγορία των αποθεμάτων.
11. Αντίστοιχα η καταστροφή, η αποζημίωση και η αντικατάσταση του παγίου αντιμετωπίζονται ξεχωριστά στο ΔΛΠ, ενώ αντιμετωπίζονται σαν ενιαίο γεγονός στο ΕΛΠ.
12. Το κόστος αντικατάστασης επαυξάνει τη λογιστική αξία των στοιχείων, αν πληρούν την έννοια του παγίου και η αναπόσβεστη αξία του παγίου διαγράφεται στο ΔΛΠ, ενώ στο ΕΛΠ, το κόστος αντικατάστασης επαυξάνει τη λογιστική αξία των στοιχείων, μόνο αν οι δαπάνες χαρακτηρισθούν σα βελτίωση και η αναπόσβεστη αξία του παγίου δεν διαγράφεται.
13. Όμοια το κόστος επιθεώρησης αυξάνει τη λογιστική αξία του στοιχείου κατά την εφαρμογή του ΔΛΠ και τυχόν αναπόσβεστο υπόλοιπο προηγούμενης επιθεώρησης διαγράφεται. Κατά την εφαρμογή του ΕΛΠ, το κόστος επιθεώρησης βαρύνει τα έξοδα της χρήσης στην οποία πραγματοποιείται, και πολλές φορές μπορεί να χαρακτηριστεί σαν έξοδο πολυετούς απόσβεσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΙΤΑΝ ΑΕ

Ο Όμιλος ΤΙΤΑΝ είναι ένας ανεξάρτητος παραγωγός τσιμέντου και δομικών υλικών, με καθετοποιημένη παραγωγή και 110 χρόνια βιομηχανικής εμπειρίας. Με έδρα την Ελλάδα, ο Όμιλος διαθέτει εργοστάσια τσιμέντου σε εννέα χώρες, απασχολεί περισσότερους από 5.500 εργαζομένους και έχει κύκλο εργασιών € 1.130.660.000 (2012).

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1902 και στις 22 Φεβρουαρίου 1912, εισήχθη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, συμπληρώνοντας πλέον 110 χρόνια επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Επιχειρηματική Δραστηριότητα

Τσιμέντο

Το τσιμέντο παράγεται από τη συνάλεση κλίνκερ, γύψου και/ή άλλων υλικών με υδραυλικές ιδιότητες. Η λεπτόκοκκη σκόνη που προκύπτει όταν αναμειχθεί με ορυκτές πρώτες ύλες που καλούνται «αδρανή» (όπως άμμο, χαλίκι) και νερό, δρα ως συνδετικό υλικό για το σχηματισμό του σκυροδέματος. Ο Όμιλος παράγει τσιμέντο τύπου Πόρτλαντ, τσιμέντο τοιχοποιίας, καθώς και άλλα υλικά όπως π.χ. επεξεργασμένη ιπτάμενη τέφρα, ενώ είναι σε θέση, μέσα από την εκτεταμένη αναζήτηση στους τομείς έρευνας και ανάπτυξης, να παρέχει στην αγορά διάφορους τύπους σύμμικτων τσιμέντων για ειδικές εφαρμογές

Έτοιμο Σκυρόδεμα

Το σκυρόδεμα παράγεται από την ανάμιξη τσιμέντου, νερού και αδρανών. Ένα κυβικό μέτρο σκυροδέματος περιέχει περίπου 300 κιλά τσιμέντου, 150 λίτρα νερού και 2.000 κιλά αδρανών. Ανάλογα με την δοσολογία ανάμιξης που επιλέγεται, το παραγόμενο σκυρόδεμα έχει διαφορετικές ιδιότητες, με στόχο την ικανοποίηση συγκεκριμένων αναγκών των πελατών του Ομίλου.

Αδρανή Υλικά

Στα αδρανή περιλαμβάνονται τα λίθινα προϊόντα από τη θραύση πετρωμάτων, καθώς και από την απόληψη φυσικών αποθέσεων θραυσμάτων (αμμοχάλικων). Τα αδρανή διαφέρουν τόσο στα φυσικό-μηχανικά όσο και στα χημικά χαρακτηριστικά τους, όπως επίσης

και στην κοκκομετρία, και την σκληρότητά τους. Η κύρια χρήση τους είναι η παραγωγή σκυροδέματος ή προϊόντων σκυροδέματος. Άλλες εφαρμογές περιλαμβάνουν την χρήση τους στην οδοποιία, σε σιδηροδρομικές γραμμές κ.α.

6.1 Οικονομικές Καταστάσεις 2003

Η εταιρεία το 2003 δημοσιεύει τα οικονομικά της στοιχεία σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, όπως απεικονίζεται στην παρακάτω εικόνα.

Η αποτίμηση του πάγιου ενεργητικού είναι στο ιστορικό κόστος και οι αποσβέσεις είναι σύμφωνα με τους συντελεστές που ισχύουν από το σχετικό Προεδρικό Διάταγμα καθορισμού των συντελεστών αποσβέσεων των παγίων.

ΟΜΙΛΟΣ Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ									
ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003(σε χιλ. ευρώ)									
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2003			Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2002			ΠΑΘΗΤΙΚΟ	Ποσά κλειόμενης χρήσεως 2003	Ποσά προηγούμενης χρήσεως 2002
	Αξία Κλήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία	Αξία Κλήσεως	Αποσβέσεις	Αναπόσβεστη Αξία			
ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ	2.281	2.175	106	1.644	1.454	190			
ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
I. Ανώματες ακινητοποιήσεις	32.385	6.012	26.373	37.584	4.483	33.101	I. Μετοχικό Κεφάλαιο (41.966.412 μετ.των € 2,4€)	100.719	100.599
II. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	1.262.388	504.547	757.841	1.162.050	471.554	690.496	II. Διαφορά από έκδοση μετοχών υπερ το άρτιο	17.095	15.741
Σύνολο Ακινήτοιποιήσεων	1.294.773	510.559	784.214	1.199.634	476.037	723.597	III. Διαφορές αναπροσαρμογής - επιχορ. επενδύσ	3.266	7.423
III. Συμμετοχές & μακρο/σμες απαιτήσεις			81.606			124.118	IV. Αποθεματικά κεφάλαια	463.635	385.610
Σύνολο Παγίου Ενεργητικού			865.820			847.715	V. Διαφορές ενοπιήσεως	-138.334	-79.697
							Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	446.381	429.676
							Δικαιώματα μειοψηφίας	52.446	47.432
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΣ & ΕΞΟΔΑ	163.721	175.559
I. Αποθέματα			111.932			114.816	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
II. Απαιτήσεις από πελάτες			183.734			172.151	I. Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
III. Λοιπές Απαιτήσεις			102.723			44.827	Ομολογιακά δάνεια	133.252	158.839
IV. Διαθέσιμα & Χρεόγραφα			54.636			52.486	Τραπεζικός Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	187.221	108.035
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού			453.025			384.280	Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	6.497	6.388
								326.970	273.262
							II. Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			3.775			4.248	Τραπεζικός Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	118.721	94.375
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			1.322.726			1.236.433	Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	210.428	211.411
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ			146.398			184.420		329.149	305.786
							ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	4.059	4.718
							ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	1.322.726	1.236.433
							ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ	146.398	184.420
ΕΝΟΠΙΗΜΕΝΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ					ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ				
Κύκλος εργασιών (πωλήσεις)			1.035.697			1.036.068	Καθαρά Αποτελέσματα (Κέρδη) χρήσεως	192.873	180.167
Μείον: Κόστος πωλήσεων	664.658					662.924	Μείον: Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ.)	3.612	203
Αποσβέσεις		73.646	-738.304			63.683	Φόροι	55.104	55.035
Πλέον: Άλλα Έσοδα Εκμεταλλεύσεως			10.422			8.931	Αναλογία μετοχών μειοψηφίας επί κερδών	9.197	10.848
Μικτά αποτελέσματα (κέρδη) εκμεταλλεύσεως			307.815			318.392	Καθαρά κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	124.960	114.081
Μείον: Έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας	64.087					66.638	Υπόλοιπο κερδών προηγ. χρήσεων	65.985	41.575
Έξοδα Λειτουργίας Διαθέσεως	21.721					23.112	Αποθεματικά προς διάθεση	5.841	11.650
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έσοδα/έξο	16.916	-102.724				28.032	Κέρδη προς διάθεση	196.786	167.306
Λοιπά Έκτακτα Έσοδα(+)/ Έξοδα(-)		-12.218				-20.443	Διάθεση κερδών		
Καθαρά Αποτελέσματα (Κέρδη) Χρήσεως προ φόρων			192.873			180.167	Τακτικό Αποθεματικό	6.276	4.913
							Μέρισμα προς € 0,95 κατά μετοχή	39.868	35.629
							Αποθεματικά και υπόλοιπο κερδών εις νέον	148.142	124.414
							Διάθεση κερδών στα στελέχη	2.500	2.350
								196.786	167.306

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2004

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Ο Διευθύνων Σύμβουλος Ο Εντεταλμένος Σύμβουλος-Γενικός Διευθυντής
ΝΙΔΡΕΑΣ Α. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Οικονομικός Διευθυντής Ομίλου Ο Προϊστάμενος Λογιστηρίου
HOWARD PRINCE-WRIGHT

ΕΜΜ Χ. ΜΑΥΡΟΔΗΜΗΤΡΑΚΙ

Εικόνα 2

σχετίζονται άμεσα με την αγορά των παγίων στοιχείων καθώς και το όποιο κόστος περιβαλλοντικής αποκατάστασης στο βαθμό που αυτό έχει καταχωρηθεί ως πρόβλεψη. (βλέπε παράγραφο S - Έξοδα Περιβαλλοντικής Αποκατάστασης). Οι πρόσθετες δαπάνες συμπεριλαμβάνονται είτε στο αρχικό ποσό με το οποίο καταχωρείται το πάγιο στοιχείο, ή απεικονίζονται σαν ξεχωριστό πάγιο στοιχείο, στη περίπτωση που υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι από το συγκεκριμένο πάγιο θα προκύψουν για την Εταιρία μελλοντικές οικονομικές ωφέλειες και το κόστος του μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι πρόσθετες δαπάνες, αποσβένονται στη μικρότερη χρονική διάρκεια που προκύπτει μεταξύ της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο δημιουργούνται και του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί μέχρι την επόμενη προγραμματισμένη βελτίωση του παγίου. Η σταθερή μέθοδος απόσβεσης σύμφωνα με την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των παγίων, εφαρμόζεται για όλες τις ενσώματες ακινητοποιήσεις, εκτός των λατομείων, μέχρι να προκύψει η υπολειμματική αξία τους.

Η εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των σημαντικότερων κατηγοριών παγίων είναι ως ακολούθως:

Κτίρια Έως 50 χρόνια

Μηχανήματα και εγκαταστάσεις Έως 40 χρόνια

Μεταφορικά μέσα 5 έως 15 χρόνια

Εξοπλισμός Γραφείων (συμπεριλαμβάνεται ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός και τα λογισμικά προγράμματα) και Έπιπλα 3 έως 10 χρόνια

Λοιπά Πάγια μικρής αξίας Έως 2 χρόνια

Η απόσβεση των εκτάσεων/γήπεδων στις οποίες είναι εγκατεστημένα λατομεία γίνεται ανάλογα με την εξάντληση των αποθεμάτων τους. Η εξάντληση των αποθεμάτων καταγράφεται καθώς η διαδικασία εξόρυξης προχωρεί σύμφωνα με τη μέθοδο παραγωγής ανά μονάδα. Τα υπόλοιπα γήπεδα δεν αποσβένονται.

Όταν ένα μηχάνημα αποτελείται από διαφορετικά συνθετικά μέρη τα οποία έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, τότε τα μέρη αυτά καταχωρούνται ως ξεχωριστά πάγια στοιχεία. Η υπολειμματική αξία καθώς και η ωφέλιμη ζωή των παγίων αναθεωρούνται και αναπροσαρμόζονται, εφόσον κριθεί σκόπιμο, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Όταν η αναπόσβεστη αξία ενός παγίου είναι μεγαλύτερη από την ανακτήσιμη αξία, τότε η αξία του παγίου αναπροσαρμόζεται στο ύψος του ανακτήσιμου ποσού.

Τα κέρδη και ζημίες που προκύπτουν από την πώληση παγίων στοιχείων, προσδιορίζονται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ του εσόδου και της αναπόσβεστης αξίας που εμφανίζεται στα βιβλία και συμπεριλαμβάνονται στο λειτουργικό αποτέλεσμα.

Οι τόκοι που προέρχονται από δάνεια που συνάφθηκαν για τη χρηματοδότηση αγορών παγίων, κεφαλαιοποιούνται στη χρήση που προκύπτουν.

Ασώματες ακινητοποιήσεις

1.Υπεραξία

Η υπεραξία αφορά το επιπλέον τίμημα που καταβάλλεται από τον Όμιλο για την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών, κοινοπραξιών καθώς και συγγενών εταιριών και προκύπτει από τη σύγκρισης του τιμήματος που καταβάλλεται για την απόκτηση μιας νέας εταιρίας με την αναλογούσα στον Όμιλο τρέχουσα αξία καθαρής θέσης της κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση νέων θυγατρικών εταιριών και κοινοπραξιών απεικονίζεται στις ασώματες ακινητοποιήσεις, ενώ η υπεραξία που προκύπτει από την απόκτηση συγγενών επιχειρήσεων είναι ενσωματωμένη στον λογαριασμό «επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις». Κάθε χρόνο διενεργείται έλεγχος της υπεραξίας για τυχόν απαξιώσεις οι οποίες μειώνουν το αρχικό ποσό όπως αυτό απεικονίζεται στον ισολογισμό. Κατά τον υπολογισμό των κερδών ή ζημιών που προκύπτουν από την πώληση συμμετοχών, έχει ληφθεί υπόψη η τυχόν υπεραξία, της προς πώληση εταιρίας. Για την ευχερέστερη διεκπεραίωση των ελέγχων απαξίωσης (impairment test), το ποσό της υπεραξίας κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών. Κάθε μία από τις μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών απεικονίζει τις επενδύσεις του Ομίλου σε κάθε γεωγραφική περιοχή που δραστηριοποιείται. Στην περίπτωση που η τρέχουσα αξία καθαρής θέσης κατά την ημερομηνία εξαγοράς μίας εταιρίας είναι μεγαλύτερη από το τίμημα που δόθηκε για την απόκτησή της, τότε προκύπτει αρνητική υπεραξία (έσοδο) η οποία καταχωρείται απευθείας ως έσοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

2.Λογισμικό Η/Υ

Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ανάπτυξη και συντήρηση μηχανογραφικών προγραμμάτων καταχωρούνται απευθείας στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Οι δαπάνες που σχετίζονται άμεσα με αναγνωρίσιμα και μοναδικά προϊόντα λογισμικού επί των οποίων ο Όμιλος έχει τον έλεγχο και υπάρχει η προοπτική να προσδώσουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη πέραν του αρχικού κόστους ανάπτυξης και για περισσότερες από μία χρήσιμες, καταχωρούνται στον λογαριασμό «έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός» των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι άμεσες δαπάνες περιλαμβάνουν τις αμοιβές της ομάδας ανάπτυξης του

λογισμικού και αναλογία γενικών εξόδων. Δαπάνες οι οποίες αναβαθμίζουν ή παρατείνουν την απόδοση των προγραμμάτων πέρα από τις αρχικές τους προδιαγραφές καταχωρούνται σαν βελτιώσεις και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Το κόστος ανάπτυξης λογισμικού καταχωρείται στις ασώματες ακινητοποιήσεις και αποσβένεται με τη μέθοδο σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του, η οποία δεν ξεπερνά την περίοδο των 2 ετών.

Λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις

Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα και άδειες απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως. Έχουν ορισμένη διάρκεια ζωής, και το κόστος τους αποσβένεται με τη μέθοδο σταθερή απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, που δεν ξεπερνά την περίοδο των 20 ετών

Απαξίωση παγίων

Πάγια που έχουν απροσδιόριστης διάρκειας ωφέλιμη ζωή δεν υπόκεινται σε απόσβεση και ελέγχονται ετησίως για τυχόν απαξίωση. Για τα πάγια που υπόκεινται σε απόσβεση πραγματοποιείται έλεγχος απαξίωσης, όταν τα γεγονότα και οι συνθήκες υποδεικνύουν ότι η αναπόσβεστη αξία τους μπορεί να μην είναι πλέον ανακτήσιμη. Εάν η αναπόσβεστη αξία των παγίων στοιχείων υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία τους τότε το επιπλέον ποσό αφορά ζημία απαξίωσης η οποία καταχωρείται απευθείας σαν δαπάνη στα αποτελέσματα. Το μεγαλύτερο ποσό που προκύπτει από την σύγκριση μεταξύ, της τρέχουσας αξίας του παγίου αφού εξαιρεθούν οι δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την πώληση και η αξίας χρήσεως του (value in use), αποτελεί την ανακτήσιμη αξία του παγίου. Για λόγους ευχερέστερου υπολογισμού της αξίας απαξίωσης, τα πάγια ομαδοποιούνται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, έτσι ώστε να συνδεθούν με ξεχωριστές αναγνωρίσιμες ταμιακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών).

6.3 Διαφορές Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων & Διεθνών Λογιστικών Προτύπων επί των Οικονομικών Καταστάσεων της TITAN ΑΕ το 2004

Το 2004 είναι το πρώτο έτος που η εταιρεία δημοσιεύει τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και σύμφωνα με αυτό πρέπει να γνωστοποιήσει

τις προσαρμογές που έγιναν για την μετάβαση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης Δ.Π.Χ.Π.

Ομίλος Α.Ε. Τιμέντων Τιτάν

29. Μετάβαση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης "Δ.Π.Χ.Π."

Συμφωνία Ισολογισμού κλειόμενης χρήσεως 31/12/2004

(ποσά σε χιλιάδες €)

Ενεργητικό

Πάγιο ενεργητικό

Ενσώματες ακινητοποιήσεις
 Ασώματες ακινητοποιήσεις
 Υπεραξία
 Συμμετοχές σε κοινοπραξίες
 Λοιπές συμμετοχές
 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις
 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Κυκλοφορούν ενεργητικό

Αποθέματα
 Απαιτήσεις και προπληρωμές
 Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία
 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Σύνολο ενεργητικού

<i>ΕΓΛΣ</i>	<i>Επίπτωση μετάβασης στα ΔΠΧΠ</i>	<i>ΔΠΧΠ</i>
807.018	165.357	972.375
9.781	-4.603	5.178
13.984	88.051	102.035
27.587	-27.587	-
181	1.240	1.421
16.340	-10.925	5.415
-	2.988	2.988
874.891	214.521	1.089.412
130.573	7.752	138.325
256.952	-21.458	235.494
5.111	-1.731	3.380
47.929	30.479	78.408
440.565	15.042	455.607
1.315.456	229.563	1.545.019

Εικόνα 4

Παρατηρούμε ότι οι ενσώματες ακινητοποιήσεις αποκτούν μεγαλύτερη αξία λόγω της μεθόδου αποτίμησης στην ωφέλιμη ζωή και όχι στο ιστορικό κόστος. Ενώ αντίστοιχα οι ασώματες ακινητοποιήσεις αποτιμούνται χαμηλότερα. Σημαντική είναι η διαφορά στην αποτίμηση της υπεραξίας της εταιρείας καθώς το ελληνικό πρότυπο παρουσιάζει σημαντικές διαφορές από το διεθνές πρότυπο και έτσι ο λογαριασμός αποτιμάται σε οκταπλάσια αξία.

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται οι αναπροσαρμογές που έγιναν στους λογαριασμούς για να απεικονιστούν σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ και οι διαφορές προσαρμογής που προέκυψαν.

Όμιλος Α.Ε. Τιμέντων Τιτάν

**29. Μετάβαση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης
"Δ.Π.Χ.Π." (συνέχεια)**

Συμφωνία των Ιδίων Κεφαλαίων μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ε.Λ.Π.) και Δ.Π.Χ.Π.	2004	2003
(ποσά σε χιλιάδες €)		
Ίδια Κεφάλαια σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. την 31η Δεκεμβρίου	510.589	446.381
Προσαρμογές των Ιδίων Κεφαλαίων σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:		
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων	-29.124	-21.830
Μεταβολή λόγω χρησιμοποίησης της ωφέλιμης ζωής για την απόσβεση των παγίων καθώς και επαναφορά της αναπροσαρμοσμένης αξίας κτήσης στο ιστορικό κόστος	87.894	57.555
Επίδραση από την κεφαλαιοποίηση παγίων που αποκτήθηκαν με την σύναψη χρηματοδοτικών μισθώσεων	-	-87
Καταλογισμός επιπλέον πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	-11.180	-13.597
Μεταφορά των κρατικών επιχορηγήσεων από τα Ίδια Κεφάλαια στα έσοδα επομένον χρήσεων καθώς και προσαρμογή των αποσβέσεών τους σύμφωνα με τις ωφέλιμες οικονομικές ζωές των παγίων	-4.211	-5.328
Αναγνώριση των λογιστικών συναλλαγματικών διαφορών στην κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως	-	2.720
Καταλογισμός στα Ίδια Κεφάλαια των λογιστικών συναλλαγματικών διαφορών που προέκυψαν από την αποτίμηση του δανείου που συνάφθηκε σε δολάρια Η.Π.Α. και χρησιμοποιήθηκε ως αντιστάθμιση της επένδυσης στις Η.Π.Α.	33.641	34.792
Μεταφορά ποσών σχετικών με εξαγορές και αναδιαρθρώσεις από τα αποθεματικά στην υπεραξία τα οποία είχαν προηγουμένως αναγνωρισθεί σύμφωνα με το νόμο 2166	-	1.402
Αντιλογισμός των ασώματων ακινητοποιήσεων που είχαν καταλογισθεί σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	-2.574	-2.615
Αποδέσμευση / αντιλογισμός υπερβάλλουσας πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες	-5.062	12.397
Διαφορές που προέκυψαν από την αλλαγή της μεθόδου ενοποίησης των Αιγυπτιακών θυγατρικών	1.226	1.424
Μεταφορά της Υπεραξίας από τα αποθεματικά στα ασώματα πάγια, διαφορά που προέκυψε από την μετατροπή σε ευρώ της υπεραξίας που είναι σε ξένο νόμισμα καθώς και καταλογισμός αποσβέσεων επί της υπεραξίας	85.372	35.724
Διαφορές μεταξύ Ε.Λ.Π. και Δ.Π.Χ.Π./Δ.Λ.Π. στις συναλλαγματικές διαφορές που προέκυψαν από την μετατροπή των οικονομικών καταστάσεων των εταιριών σε ξένο νόμισμα	-6.475	-7.093
Πρόβλεψη για απαξίωση αποθεμάτων	-3.000	-3.000
Πρόβλεψη για απαξίωση απαιτήσεων της εταιρίας Ιαπετός	-5.000	-5.000
Αντιλογισμός της πρόβλεψης για απαξίωση συμμετοχών (ΔΛΠ 39)	-2.620	-7.588
Χρησιμοποίηση της πρόβλεψης για φορολογικούς ελέγχους	-1.526	-903
Διαφορά στον υπολογισμό των δικαιωμάτων μειοψηφίας	143	198
Αναγνώριση ή μη αναγνώριση ποσών τα οποία καλύπτουν ή δεν καλύπτουν τα κριτήρια που αναφέρει το Δ.Λ.Π. 37 για το σχηματισμό προβλέψεων	-300	3.818
Αναγνώριση των παραγώνων χρηματοπιστωτικών μέσων στην τρέχουσα αξία τους	-483	-348
Λοιπά	3.209	1.260
Ίδια Κεφάλαια σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. την 31η Δεκεμβρίου	650.519	530.282

Εικόνα 5

Σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες διαφορές αποτίμησης και τις προσαρμογές που έγιναν, η εταιρεία εμφανίζει κέρδη μετά φόρων, σύμφωνα με το ΕΛΠ 168.923.000 ευρώ ενώ σύμφωνα με τα ΔΛΠ 176.952.000 ευρώ.

29. Μετάβαση στα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης "Δ.Π.Χ.Π." (συνέχεια)

Συμφωνία των Κερδών μετά από Φόρους μεταξύ Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ε.Λ.Π.) (ποσά σε χιλιάδες €)	2004
Κέρδη μετά από Φόρους σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π. την 31η Δεκεμβρίου 2004	168.923
Προσαρμογές των Κερδών μετά από Φόρους σε σχέση με τις εξής συναλλαγές:	
Μεταβολή λόγω αλλαγής τρόπου υπολογισμού των αποσβέσεων, με βάση την ωφέλιμη οικονομική ζωή των παγίων	30.089
Καταλογισμός αναβαλλόμενου φόρου	-3.931
Αντιλογισμός επιπλέον πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.412
Αντιλογισμός πρόβλεψης για απαξίωση συμμετοχών	5.000
Αντιλογισμός των αποσβέσεων της υπεραξίας των εταιριών στις Η.Π.Α	2.097
Καταλογισμός των λογιστικών κερδών από συναλλαγματικές διαφορές.	4.721
Διαφορά στον υπολογισμό των δικαιωμάτων μειοψηφίας σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π.	143
Αναγνώριση των παραγώνων χρηματοοικονομικών εργαλείων στην εύλογη αξία τους	-172
Μεταφορά στα Ίδια Κεφάλαια των πραγματοποιηθέντων συναλλαγματικών διαφορών που προέκυψαν από την αποτίμηση του δανείου που συνάφθηκε σε δολάρια Η.Π.Α. και χρησιμοποιήθηκε ως αντιστάθμιση της επένδυσης στις Η.Π.Α.	-13.853
Καταλογισμός επιπλέον πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις	-15.943
Καταλογισμός του ποσού που διανέμεται στα στελέχη από τα κέρδη σύμφωνα με τα Ε.Λ.Π.	-2.650
Διαφορά που προέκυψε, μεταξύ Ε.Λ.Π. και Δ.Λ.Π., από τον υπολογισμό του κέρδους από την πώληση των εταιριών Plevsem και Plevenski	596
Λοιπά	-480
Κέρδη μετά από Φόρους σύμφωνα με τα Δ.Λ.Π. την 31η Δεκεμβρίου 2004	176.952

Εικόνα 6

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η λογιστική παρακολούθηση των παγίων καθώς και των μεθόδων απόσβεσής τους αποτελούν σημαντικό τμήμα της λογιστικής των επιχειρήσεων. Καθώς οι αποσβέσεις μειώνουν το μεικτό αποτέλεσμα των επιχειρήσεων άρα και επηρεάζουν το φόρο που θα προκύψει τόσο η μέθοδος αποτίμησης όσο και η μέθοδος απόσβεσης είναι καθοριστικής σημασίας.

Σύμφωνα με το Ελληνικό Λογιστικό Πρότυπο η μέθοδος του ιστορικού κόστους είναι η πιο ευρέως διαδεδομένη καθώς και η μέθοδος της σταθερής απόσβεσης με συντελεστές που ορίζονται με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών.

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, επιδιώκοντας μια λογιστική απεικόνιση της επιχείρησης πιο κοντά στην πραγματικότητα, χρησιμοποιούν την ωφέλιμη ζωή του παγίου ως μέθοδο εκτίμησης του χρόνου απόσβεσής του.

Ειδικά το πρότυπο ΔΛΠ 16 πρέπει να εφαρμόζεται για όλα τα υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού εκτός εάν υπάρχει επιτρεπόμενος ή υποχρεωτικός εναλλακτικός χειρισμός, για συγκεκριμένο στοιχείο, ο οποίος ορίζεται από άλλο ΔΛΠ. Ο σκοπός του ΔΛΠ 16 είναι να καθορίσει τον πρότυπο λογιστικό χειρισμό για τα υλικά πάγια στοιχεία ενεργητικού (ακίνητη ιδιοκτησία, μηχανήματα και εξοπλισμό), ούτως ώστε οι χρήστες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων να διακρίνουν και να κατανοήσουν πληροφορίες για την επένδυση της οντότητας στα υλικά πάγια στοιχεία του ενεργητικού της καθώς και τις μεταβολές στην εν λόγω επένδυση.

Τα κύρια θέματα στη λογιστικοποίηση των υλικών παγίων στοιχείων ενεργητικού είναι:

- (α) η αναγνώριση των στοιχείων ενεργητικού
- (β) ο καθορισμός της λογιστικής τους αξίας, και
- (γ) ο καθορισμός των αποσβέσεων και των ζημιών απομείωσής τους.

Μελετώντας τη περίπτωση μιας επιχείρησης, όπως ο TITAN ΑΕ κατά το έτος 2004 για να εκτιμήσουμε τις διαφορές από την απεικόνιση των Οικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με το ελληνικό πρότυπο και τα Διεθνή παρατηρούμε το πώς η λογιστική μέθοδος που χρησιμοποιείται επηρεάζει τα αποτελέσματα χρήσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Αρτίκης Γ. ,(1999), Χρηματοοικονομική Διοίκηση – αποφάσεις χρηματοδοτήσεων:
Εκδόσεις Σταμούλης
2. Γεωργόπουλος Β. Ν., (2002), *Στρατηγικό Μάνατζμεντ*, Αθήνα: Εκδόσεις Γ. Μπένου
3. Γεωργόπουλος Χ., (2005), *Χρηματοοικονομική διοίκηση επιχειρήσεων*, Αθήνα, Εκδόσεις:
Ελληνική Ακαδημία Διοίκησης Επιχειρήσεων
4. Γρηγοράκος Γ. Θεόδωρος, (2008), *Ανάλυση – Ερμηνεία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού
Σχεδίου*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 13η Έκδοση, Αθήνα
5. Καραγιάννης Ιωάννης, Καραγιάννη Δ. Αικατερίνη, Καραγιάννης Δημήτρης, (2007)
Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, Παραδείγματα – Εφαρμογές (Δ.Π.Χ.Π.), Εκδότης:Καραγιάννης
Ι. Δημ. & ΣΙΑ ΟΕ,
6. Καραθανάσης Γ (2002), *Χρηματοοικονομική Διοίκηση και Χρηματιστηριακές αγορές*:
Εκδόσεις Γ. Μπένου
7. Κάντζος Κωνσταντίνος (2002), *Ανάλυση Χρημ/κών Καταστάσεων*, Εκδόσεις Interbooks.
8. Κέφης Ν.Β. (2005), *Ολοκληρωμένο Μάντζμεντ – Βασικές Αρχές για Σύγχρονες
Οικονομικές Μονάδες*, Αθήνα: Κριτική
9. Νιάρχος Χ. (1997), *Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων*: Εκδόσεις
Σταμούλης
10. Τζωρτζάκη Α., Τζωρτζάκης Κ. (2002), *Οργάνωση και Διοίκηση*: Εκδόσεις Rosili
11. Παπούλιας Γ. (1993), *Χρηματοοικονομική Διοίκηση*, Τρίτη Έκδοση, Εκδόσεις Ευγ.
Μπένου
12. Παπάς Α. (1998), *Χρηματοοικονομική Λογιστική*: Εκδόσεις Μπένου
13. Παζάρσκη Μ. *Μια Πρώτη Αποτίμηση της Εφαρμογής των Δ.Α.Π. στην Ελλάδα*, Τμήμα
Λογιστικής Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Σερρών

14. Πετράκης Π.Ε.(2000), *Αξιολόγηση και Χρηματοοικονομική Διοίκηση, Α τόμος: Εκδόσεις Copyright*
15. Σακκέλης Ε. (2004), *Ο Πανδέκτης του Λογιστή*, εκδόσεις Βρυκούς
16. Φιλιππάτος Γ., Αθανασόπουλος Π. (1985), *Εισαγωγή στην Χρηματοοικονομική Διοικητική*: Εκδόσεις Παπαζήση
17. Χρήστου Ν, (1994) *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική*, Β' έκδοση, Αθήνα
18. Φίλος Λ. Ι. (2003), *Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα: Οδηγός Πρώτης Εφαρμογής*, εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ, Αθήνα
19. Grant Thornton, (2007), *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης – Εξειδικευμένα Θέματα*, Αθήνα, Α τόμος
20. Grant Thornton, (2007) *Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης – Εξειδικευμένα Θέματα*, Αθήνα, Β' τόμος

ΛΟΙΠΕΣ ΠΗΓΕΣ

1. <http://el.wikipedia.org>
2. <http://www.express.gr>
3. <http://www.icap.gr>
4. <http://www.tanea.gr>
5. <http://www.capital.gr>
6. <http://www.iasplus.com>
7. <http://www.pwc.global>
8. [http:// www.aia.org](http://www.aia.org)
9. <http://ir.titan.gr/titan/app/cms/lang/el/page/financialfigures.financial.accounts/title/true/category/2/quarters/true/showWebcastPresentations/false/year/1/titleDescriptor/financialfigures.financial.accounts>